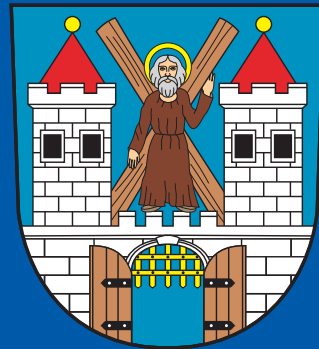

OZVĚNY

Časopis pro obyvatele Ondřejova, Třeblat a Turkovic

ČÍSLO 3 | ZÁŘÍ 2025

Ochotnické divadlo

Jan Palouš (foto: Jan Stránský)

3 ZE ŽIVOTA...

**Rozhovor s Janem
Paloušem**

12 ZE ŽIVOTA...

**Ondřejovská
olympiáda**

13 OKÉNKO DO HISTORIE

**Pohledem
do kroniky**

SLOVO STAROSTY

Vážení čtenáři,

prázdniny uběhly jako voda, a tak mám opět možnost Vás pozdravit ze stránek Ozvěň. Věřím, že jste načerpali dost sil a nyní se s elánem vracíte k plnění pracovních či školních povinností.

Před prázdninami proběhly tradiční Ondřejovské slavnosti, které byly dle mého názoru opět příjemnou akcí umožňující setkání lidí všech věkových kategorií. Dovolte mi, abych na tomto místě poděkoval všem organizátorům, lektorům, trenérům a vystupujícím, kteří se na zdárném průběhu podíleli.

Přesně prvního září byl zahájen nový školní rok v základní škole. V tomto školním roce dochází k přesunu většiny oborů základní

umělecké školy do nové školní budovy, děti tak budou mít možnost využívat například moderní učebny výtvarné a hudební výchovy.

V průběhu prvního pololetí letošního roku proběhly poslední platby související se stavbou a vybavením základní školy. Nyní nás již z pohledu obecního rozpočtu čeká „pouze“ zabezpečení provozu školy. Máme za sebou zkušenost z prvního roku provozu a v příštím roce je před námi pravděpodobně další výzva, a to financování nepedagogických pracovníků a některých dalších neinvestičních výdajů. Na tyto výdaje bychom měli dostat od státu příspěvek prostřednictvím rozpočtového určení daní, nicméně jeho výše doposud nebyla závazně stanovena.

Přes určitou nejistotu související se změnou změnou ve financování některých výdajů základní školy se otevírá možnost pro realizaci dalších projektů, které byly z důvodu veliké investice do výstavby školy odkládány.

Již proběhla menší stavba, a to propojení chodníku v ulicích Sportovní a Pražská. Zahájena byla také stavba dalšího úseku chodníku v ulici Pražská, jedná se o úsek

v délce cca 200 m v nejméně přehledném místě. S touto stavbou bude bohužel spojeno významné dopravní opatření a možné komplikace v dopravě, prosím všechny o pochopení a trpělivost, výstavbou tohoto úseku ochráníme chodce v nejvíce nebezpečné části ulice Pražská.

V průběhu září bude vybudována přístupová komunikace k ploše za ČOV Třemblat a zároveň opravena ulice Ke Hrázi. Do konce roku bude prodloužen osvětlený úsek Turkovické ulice a vybudováno osvětlení v Průmyslové ulici.

Na ondřejovském náměstí připravujeme instalaci elektronické úřední desky, kde si budete moci zjistit nejen aktuální informace obce, ale například i jízdní řády a další užitečné informace.

Na začátku října nás čekají volby do poslanecké sněmovny, volební místnosti budou otevřeny na tradičních místech (hasičské zbrojnice v Turkovicích a Třemblatech, v Ondřejově pak v budově staré základní školy).

Vážení čtenáři, ve volbách Vám přeji šťastnou ruku a v životě hlavně pevné zdraví a snad i trochu štěstí.

Vladimír Zámýslícký

EDITORIAL

Foto: Joana Majdová

Vážení spoluobčané,

vítám Vás na sklonku léta při čtení Ozvěň. V aktuálním vydání Ozvěň se můžete těšit na dva rozhovory. Jeden rozhovor proběhl s panem Janem Paloušem, který byl svého času ředitelem hvězdárny v Ondřejově. Druhý rozhovor Ozvěňám poskytl Luděk Böhm, který vyprávěl o začátcích v rodinné firmě. Manželé Ročákoví s panem Kyclerem zavzpomínali na Pavla

Řezbu, který nás opustil. Pavel byl jeden z nejpokornějších lidí, které jsem kdy potkala. Pokora a blízkost, ale také slušnost se dnes ze života pomalu vytrácí. Naopak se daří vyhledávání sporů a znevažování ostatních lidí. Ale bez slušnosti a pokory se jako lidé dále nedostaneme. Nikdy nevíme, kdy budeme druhého člověka potřebovat. Také proto bych chtěla poděkovat osudu, že jsem mohla poznat lidi slušné, milé a pokorné jako byl Pavel Řezba nebo Pepík Zicha, ale nejen je. Dnešní editorial bych věnovala minifejetu.

Proč je dobré psát čtenářský deník?

Ten, kdo zažil povinné čtenářské deníky má často k psaní deníku ne úplně pozitivní vztah. Vynechme nechvalně známou povinnou četbu z předlistopadové éry, i když některé z knih byly pro rozvoj kulturního povědomí mladého člověka důležité. Třeba kniha „Babička“ skutečně patří mezi naše literární skvosty, ne méně zajímavé spisovatelky Boženy Němcové. Bohužel se naše paní Božena se svým rozhledem a přístupem k životu narodila předčasně, troufla

bych si říct, až o dvě stě let dříve, ale to je jiná úvaha, hodná delší diskuse. Pokud měli tehdejší školáci osvícenou paní učitelku, jistě četli další zajímavé knihy. Ale vraťme se k psaní čtenářského deníku. Jsem ráda, že mě něco osvítilo a psala jsem si čtenářský deník od svých osmnácti let. Nepíši dlouhé litanie na knihy, které jsem od té doby přečetla. Napíši si do deníku název knihy, spisovatele, a základní údaje o knize. Mějme na paměti, že přečtená, ale nezapsaná kniha jakoby, nebyla přečtená. Vhodné je také datum, kdy byla kniha čtenářem přečtená. Je to docela fajn ohlédnout se a vrátit se v čase, kdy si člověk knihu přečetl. Proto, čtenáři, pište své čtenářské deníky. Jsou pro naše následovníky důležitou výpověď. Jak moc ráda bych si prohlédla čtenářské deníky svých babiček nebo dědečků. Ale o tom se mi může jen zdát. Ne, že by nečetli, ale nepsali si čtenářské deníky. Ne nadarmo se říká: „Podle knihy poznáš člověka“. A na závěr bych se s Vámi ráda rozloučila, děkuji za články a přeji Vám všem inspirační čtení.

Vaše Romana Brilová

Rozhovor s Janem Paloušem

Jana Palouše mnohým nemusím představovat. Nicméně bych ráda připomněla, že kromě toho, že byl ředitelem Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejově, ještě pochází ze společensky velmi známé rodiny, která hrála svou významnou roli v době tzv. normalizace. Pojďme společně nahlédnout do vzpomínek Jana Palouše.

Krátké představení rodinné historie

Jsem jeden ze dvou synů mé matky a otce Anny a Radima Paloušových. Můj bratr Martin je mladší než já, což vedlo ke zvláštnímu paradoxu: Martin totiž založil společně s Ivanem M. Havlem, bratrem známějšího Václava, spolek mladších bratrů starších bratrů. U nás to ovšem bylo naopak, protože když já jsem někam přišel, tak všichni říkali: „Á, vy jste ten bratr Martina Palouše,“ který je ovšem mladší než já.

V Astronomickém ústavu Československé Akademie Věd jsem od roku 1972, kdy jsem ukončil studium na Matematicko-fyzikální fakultě University Karlovy. Diplomovou práci jsem vypracoval pod vedením Dr. Svatopluka Kříže z ASU a v roce 1972 se mě ujal doc. Luboš Perek, u kterého jsem byl aspirantem, což bylo studium analogické dnešnímu Ph.D. Mým oborem se stala dynamika galaxií, výpočty drah hvězd a míst zrodu otevřených hvězdokup. Ovšem zanedlouho, myslím někdy v roce 1974, pan docent Perek odjel do Spojených států amerických, kde působil v OSN jako vedoucí oddělení pro vnější prostor. Doufal jsem, že až se pan docent vrátí, znovu se společně pustíme do našeho původního oboru, tj. hvězdné dráhy a dynamiky galaxií, ovšem k tomu již nedošlo. Pan docent se odchýlil od této cesty a začal se věnovat neméně důležitým otázkám ohledně definice geostacionární dráhy a dalším právním otázkám spojeným s vnějším prostorem planety Země.

V roce 1976 můj otec Radim a bratr Martin podepsali Chartu 77 vyzývající k dodržování lidských práv. Dozvěděl jsem se o tom až dodatečně, ovšem tento krok vedl k velkým změnám v našich životech. Otce vyhodili z práce, kde působil jako docent na Pedagogické fakultě UK. Můj bratr byl také propuštěn a stal se topičem v různých veřejných budovách. Když vás propustí z práce, stává se váš život svobodnější. O moc víc se vám nemůže stát, snad se jen můžete dostat do vězení, což se mnohým na jistou dobu také poštěstilo. Ovšem já jsem z Astronomického ústavu propuštěn nebyl, a tudíž jsem byl místem nátlaku při různých příležitostech. Pražská část Astronomického ústavu sídlila tehdy na Vinohradech v činžovním domě v Budečské ulici č. 6. Zde také sídlilo vedle technicko-hospodářské správy ústavu, oddělení pro zvláštní úkoly, které řídil soudruh podplukovník propojený s StB. Taková oddělení byla patrně ve všech ústavech Akademie věd. Pražská část Astronomického ústavu dnes sídlí v areálu Geofyzikálního ústavu Akademie věd na Spořilově, kam jsme byli přesunuti v roce 1993. Dům v Budečské ulici byl restituován a jeho majitelé zvýšili nájem, který byl pro Akademii věd příliš vysoký. V roce 1993, kdy došlo k rozdělení Československa na dva nezávislé státy, byla také rozdělena Akademie věd na českou a slovenskou. Toto rozdělení bylo provázeno razantní redukcí počtu zaměstnanců, zhruba na 50 procent. Tudíž i na geofyzice na Spořilově byly volné místnosti, kam jsme se z Budečské ulice mohli přestěhovat.

A co Státní bezpečnost?

Vraťme se do roku 1977. Návštěvy, které za mnou do ústavu přicházely, kontrolovalo oddělení pro zvláštní úkoly. U vchodu

ve 4. a 5. patře v domě Budečská 6 byly zvonky do jednotlivých místností. Ovšem kancelář, kterou jsem sdílel společně se Zdeňkem Horským a Ivanem Hubeným, měla ještě paralelní zvonek na oddělení pro zvláštní úkoly. Pokud tudíž za mnou přišla návštěva, tak za chvíli přišel soudruh podplukovník zjistit, kdo vlastně přišel na návštěvu.

Po roce 1977 za mnou do ústavu začali ovšem chodit i jiné návštěvy, jednalo se o příslušníky státní tajné služby StB. Ředitel ústavu, ač velký komunista, se ovšem ke mně choval velmi slušně. Pozoruhodná situace nastala v době, kdy byl můj otec mluvčím Charty 77. Tehdy se měl před velikonočními svátky konat Všeodborový sjezd. Ředitel za mnou přišel s požadavkem, nepochybně na základě požadavku StB, že mám zajistit, aby chartisté tento sjezd nenarušili. Sdílel jsem tudíž přání našeho ředitele svému otci. Ten ovšem žádost, aby Charta 77 nenarušila Všeodborový sjezd, reprodukoval během rozhovoru pro rádio Svobodná Evropa, která tuto zprávu zařadila do jedné ze svých hlavních relací. Myslím, že toto zviditelnění Astronomického ústavu nebylo podle tehdejšího ředitele žádoucí.

Jinou příhodu s příslušníky StB jsem měl jednou ráno, když jsem nesl na „koni“ naši druhou dceru, tehdy jí byly již téměř čtyři roky, do mateřské školy ve Vrtbovské zahradě na Malé Straně v Praze. Příslušníci StB, kteří hlídali před vchodem do našeho domu, mě v těsném závěsu sledovali až do mateřské školy. Tam vstoupili dovnitř a k velkému údivu učitelek tito dva muži podrobně sledovali, jak Madlenku převlékám do předepsaného úboru, tj. trenýrek a trička. Po odchodu z mateřské školky mě tito pánové sebrali a odvezli do jakéhosi jejich konspiračního bytu poblíž kina Oko na Letné. Ptal jsem se: „Mohu, prosím, alespoň zatelefonovat domů nebo do ústavu?“ To samozřejmě nedovolili. Byl jsem v tomto konspiračním bytě do druhého dne, a teprve pak jsem mohl jít domů.

A co reforma Akademie věd

Po sametové revoluci, počátkem roku 1990, docházelo v celé naší společnosti k velkým změnám. Někdy v lednu jsem na Národní třídě v Praze potkal Dášu, manželku Ivana M. Havla. Ptala se na reformu Akademie věd a jejích ústavů. Říkala: „Společnost se mění a Akademie by měla také.“ V Astronomickém ústavu vznikl akční výbor, který prosadil ustanovení nového ředitele ústavu. Stal se jím Ladislav Sehnal. Do roku 1989 mělo stranické angažmá větší váhu než odborná způsobilost. Vedení Akademie věd se také měnilo. Hodnosti Akademik a Člen korespondent byly zrušeny, neboť udělování těchto titulů bylo podmíněno příslušností ke komunistické straně a často i propojením s StB. Bývalé vedení Akademie věd zaniklo a na jeho místě byl zformován Výbor pro řízení pracovišť. Jeho čestným předsedou se stal Otto Wichterle a jedním z jeho členů byl Ladislav Sehnal. Později se však ukázalo, že jeden z vedoucích tohoto výboru již dříve podepsal spolupráci s StB, což ovlivnilo kredit výboru nutný pro reformy Akademie.

Někdy v roce 1992 jsme se pokusili nastítnit reformu, která by mohla ovlivnit celý prostor výzkumu a vzdělávání v Československu. Společně s Ivanem M. Havlem jsme uspořádali v našem bytě na Kampě schůzku zástupců tří institucí: Akademii věd zastupovali Otto Wichterle a Rudolf Zahradník, ČVUT rektor Stanislav Hanzl a Universitu Karlovu její rektor Radim Palouš a Karel Malý. Setkání, které se odehrálo ve stejných místech, kde se v osmdesátých letech scházela „Kampademie“, moderoval Ivan M. Havel. Já jsem jen doléval čaj. Společně jsme pak sepsali dokument, svolání, které měli představitelé těchto tří velkých vzdělávacích a výzkumných institucí podepsat, a tím založit základ jejich spolupráce. V následujících dnech jsem přejížděl mezi budovou Akademie na Národní, rektorátem UK na Ovocném trhu a rektorátem ČVUT v Dejvicích a snažil se o doladění finálního dokumentu. K podpisu ovšem nedošlo, neboť vždy scházelo nebo přebývalo nějaké slovíčko. Dokonce jsme byli Výborem pro řízení pracovišť kritizováni, co si dovoluujeme navrhnout reformu vědy a výzkumu na základě jednání na rodinné, soukromé platformě.

Jak to bylo po rozdělení Československa?

V roce 1993 došlo k rozdělení Československa, a tudíž se dělil i majetek. Zde se rozlišovalo, co bylo pořízeno či postaveno z národních či federálních peněz. Například dvoumetrový dalekohled, který byl zbudován z federálních peněz a který zůstal v České republice, byl kompenzován jiným majetkem zanechaným ve Slovenské republice. Nevím přesně v jakých oborech proběhla kompenzace za dvoumetrový dalekohled a zda to bylo jedna ku jedné. Přesnou rovnováhu je velmi obtížné, ne-li nemožné, najít. Jako příklad může posloužit teleskop, který je dnes umístěn v Ondřejově na plošině v Západní kopuli. Dr. Schaub, ředitel ondřejovské hvězdárny za II. světové války, nechal tento teleskop převést do Ondřejova z Bělehradské hvězdárny. Dnes si jistě nepřejeme spor se Srbskou republikou o tento teleskop.

Jak jste se stal ředitelem Astronomického ústavu?

Počátkem roku 1996 jsem odjížděl na několikaměsíční pobyt do Bonnu do Ústavu Maxe Plancka pro radioastronomii. Tehdy 2. ledna bylo ovšem naprosté náledí a já jsem zjistil, že naší Ladou 1200 nejsem schopen do Bonnu dojet. Tudíž na plzeňské výpadovce jsem auto otočil zpět a další den na druhý pokus jsem skutečně do Bonnu přijel. Následující den jsem započal společnou práci s prof. Richardem Wielebinským, což byl tehdejší ředitel MPI. Po

několika týdnech telefonoval Láda Sehnal a ptal se, kdy přijedu do Prahy a do Ondřejova. Přijel jsem na velikonoční svátky a Láda mě již očekával. Sdělil mi, že se rozhodl ukončit ředitelování Astronomického ústavu a dotazoval se, zda jsem ochoten jeho funkci převzít. Souhlasil jsem, ovšem mohlo zde být i mnoho jiných kandidátů. Uvažoval jsem o Ivanovi Hubeném, který, jak se později ukázalo, měl mnoho angažmá v USA, a o tuto funkci, která je organizačně náročná, neměl zájem. Na jaře roku 1996 se konalo výběrové řízení, kterému předsedal prof. Jiří Niederle, člen Akademické rady AV ČR, vynikající matematický fyzik pocházející z lékařské rodiny. Ředitelem Astronomického ústavu jsem byl ustanoven od 1. července 1996 na 4 roky. Dnes je normální období ředitelů 5 let, což se zakládá až na pozdějším rozhodnutí Sněmů Akademie věd. Myslím, že prodloužení mandátu ředitelů na 5 let je správné, neboť rozšiřuje jejich působení na poněkud delší období, což dobře vybraný ředitel potřebuje. A pak je vždy možnost kandidovat ještě jednou. Ovšem máme v Akademii věd i jinde odstrašující příklady, kdy ředitelé nebo ředitelky zůstávají ve své funkci někdy i více než 20 let. Já jsem využil možnost druhého mandátu a setrval jsem ve funkci ředitele až do roku 2004, tj. dvě funkční období celkem 8 let.

Co vás čekalo v době vašeho ředitelského mandátu?

V roce 1998 bylo 100. výročí založení hvězdárny v Ondřejově Josefem Janem Fričem. Založení naší hvězdárny bylo třeba řádně oslavit, a tak poděkovat našim zakladatelům za dílo, které dodnes přináší plody pro naši i světovou astronomii a astrofyziku. Začal jsem vyjednávat s majitelem hotelu S.E.N. panem Stevem Watsonem, který v Senohrabech tento hotel postavil. Oslovil jsem ho s dotazem, zda by bylo možno uspořádat v jeho hotelu, který je na dohled přes údolí od Ondřejovské hvězdárny, oslavu 100. výročí jejího založení. Pan Watson souhlasil a byl ochoten hotel pro oslavu Ondřejovské hvězdárny propůjčit. Dále jsem pak vyjednával s provozním hotelu panem Kohoutem. Říkal jsem mu: „Pane Kohoute, když se podívám od vaší recepce přes údolí, vidím Ondřejovskou hvězdárnu. Tam jsou teleskopy a vy byste si mohli dát do nabídky pro hosty, že by mohli navštívit tuto nedalekou hvězdárnu. Do vašeho portfolia by bylo možno zařadit třeba jízdu na koni na hvězdárnu a zpátky.“ A on mi říká: „No dobře, to

je zajímavá myšlenka, a kolik tak by to mělo stát?“ A já jsem mu říkal: „No, my jsme zatím dělali prohlídky zadarmo, a tak bychom chtěli třeba 20 Kč na osobu.“ A on říká: „Co? To neříkejte už ani jednou. To by tam nikdo nejel, to musí být nejméně 200 Kč, aby to bylo atraktivní.“

Myslím, že ve spolupráci s panem Watsonem jsme oslavu 100. výročí hvězdárny zvládli docela dobře. Byli přítomni i členové vedení Akademie věd v čele s Rudolfem Zahradníkem a mnozí ředitelé příbuzných akademických ústavů a vysokých škol.

Jaké byly vaše plány na hvězdárně?

Začalo to ve Všehrdově ulici na Malé Straně, kde je dům postavený podle plánů Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Zde se nacházel bar, ve kterém jsem se scházel s kamarády, a také se sochařem a malířem Zdenkem Hůlou. Zde jsem potkával malíře abstraktních obrazů Jana Kubička nebo architekta Jindřicha Smetanu. Zábavné setkání bylo jednou v neděli okolo poledne, kdy si Jan Kubiček chtěl s námi pohovořit. Seděl jsem u baru mezi Kubičkem a Smetanou, a Kubiček se neustále snažil něco vysvětlit zleva a Smetana také, ovšem něco jiného zprava. Najednou barman povídá: „Kubičku drž hubu.“ Nejprve jsme to přešli. Ovšem pak, když se ono „Kubičku drž hubu,“ opakovalo, hledali jsme vysvětlení. Bylo však prosté: barman měl u nohou psa jménem Kubiček, který se snažil štěkat, a jednalo se o snahu ho uklidnit.

Jindy, někdy v roce 1996 jsme tam seděli se Zdenkem Hůlou a říkali si, že musíme něco udělat s hvězdárnou v Ondřejově. Byly tam podivné buňky vydávané za kanceláře, na radarové louce, v okolí dvoumetru, nebo v okolí budovy se starým sálovým počítačem. Byl zde i vlnitý plech na cestě od brány do „Staré“ observatoře ke kosmické laboratoři. Nevím, zda měl nějaký smysl, myslím, že ne. Tehdy jsme v baru „U Kiliána“ začali přemýšlet co s tím. Přidala se k nám kunsthistorička Magdaléna Juříková, která má dnes, jakožto ředitelka Muzea hlavního města Prahy, na starosti řadu expozic na různých místech Prahy. Tehdy jsme to uzavřeli: hvězdárna Ondřejov je úžasné místo propojené s českou historií a krajinou. Musíme tudíž něco udělat pro její navrácení tam, kde má být. Tak jsme začali dělat sympozia s názvem „Kameny a hvězdy“.

Sympozia Kameny a hvězdy

Bylo jich celkem šest. Po šest let jsme se snažili navrátit Ondřejovské hvězdárně její původní krásu. Každé ze šesti zmínovaných sympozií pomohlo obnovit nějaké zapomenuté, nebo zarostlé zákoutí hvězdárny. Magda a Zdeněk měli mnohem lepší vnímání pro potenciál jednotlivých míst a výhledů ze „staré“ i „nové“ observatoře. Například vpravo od monumentálního schodiště smě-

rem k ondřejovskému náměstí jsou „Daidalova křídla“ od sochaře Jindřicha Zeithammla. Boris Valníček mi však říkal: toto místo je psí hřbitov, sem jsme chodili zakopávat mrtvé psy. Okolní krajina a výhledy jsou neobyčejně krásné. Největší trému jsem však měl z toho, že místní rodáci, kteří nám Pražákům říkali „pražáci“, tak tedy jak ti místní lidé naši invazi přijmou, jestli nebudou proti. Dnes pozoruji, že se jim vlastně náš počin docela líbí. Myslím si, že zde odpor proti umění není.

Samozřejmě od našich sympozií již došlo k řadě omylů, nebo k řadě věcí, které se mi ani trochu nelíbí. Na plošině je bazén, do kterého údajně různí akvaristé chodí na mšice. Sochař Jan Ambrus nechal instalovat krásné mramorové desky pod hladinu bazénu, aby vznikla reflexe oblohy a zároveň Centrální kopule. To se asi nelíbilo některým akvaristům, kteří prosadili odstranění mramorových desek, aby zde mohli lovit mšice. Mramory jsou dnes zakopány na rovině centrální plošiny. Což je tedy podle mého názoru škoda, protože v bazénu byla zobrazena celé obloha.

Jiný případ je „Malá brána“ od akademického sochaře Arnošta Veselého na radarové louce. Jedná se o kyvadlo zachycující onen pravidelný pohyb z východu na západ. Tato „brána“ má být cestou směřující za zapadajícím Sluncem. Arnošt Veselý nám chtěl své dílo prodat, ale my jsme neměli k dispozici dostatek prostředků. Tak jsme mu tehdy řekli, aby si ho odvezl. On to ovšem neudělal, protože tak krásné místo, s výhledem na západ jinde nenajdete. Neměl lepší místo pro svoji klasiku, tak tam monument nechal, a pak zemřel. Z bezpečnostních důvodů byla „Malá brána“ opatřena kari sítěmi, což je paskvil neshodující se s umělcovým záměrem, Arnošt Veselý však nemůže protestovat, protože dnes již nežije.

Jak je to s vědci a výtvarným uměním?

Výtvarné umění a hudba jistě používají jinou část mozku než matematické a racionální uvažování. Jednou jsem byl na pódiu v divadle Archa, kde mě posadili vedle spolužačky z MFF UK matematicky Olgy Burešové. My jsme byli vědci a na druhé straně pódia seděli umělci. Jednalo se o dialog vědy a umění. V publiku bylo mnoho kolegů jak vědců, tak i umělců. Ukázalo se, že vědci nemají mindrák z toho, že nejsou umělci, neboť často sami skládají hud-

bu, nebo píší básně či prózu. Ovšem musím říct, že umělci mají trochu problém, neboť bez matematiky a fyziky je tento svět dosti záhadný. K pobytu na tomto světě je třeba mít alespoň elementární znalosti třeba o Keplerových zákonech, ekliptice, pohybech nebeských těles, nebo jak pracují polovodiče. Myslím, že jedním z úkolů Akademie věd by mělo být vzdělávání společnosti o základních přírodních zákonech. Třeba pořádat dlouhodobý seriál seminářů „Věda a umění“. Vždyť v 19. století architekt Josef Hlávka přispíval k založení „Akademie věd a umění“. Navrhuji založit diskusní fórum mezi vědou a uměním. Řada snah v tomto směru již existuje, ať už se jedná například o „Spořilovský salón“ v budově GFU, která se odehrává před velkým obrazem kde jsou trosečníci, jak na ně v Severním ledovém oceánu leze polární medvěd, či o akce Zdenka Hůly v galerii „H“ v Kostelci na Černých Lesy, nebo o vernisáže spojené se sympozii „Kameny a hvězdy“.

Jako další příklad propojení umění a vědeckého pracoviště je socha se skleněnými deskami zasazenými do kamene, do kterých byla zakomponována trikolóra, symbolizující českou národní vlajku. Socha je umístěna před Vilou Leonora. Vila patřila Eleonoře z Ehrenbergu, zpěvačce, kterou Bedřich Smetana přesvědčil, aby zpívala poprvé Mařenku v opeře Prodaná nevěsta. Zdenek Hůla si tehdy představoval, že by se vedle této sochy měly umísťovat květiny. Dokonce připravil jakási místa v okolních kamenech, kam by se měly podle jednotlivých ročních období zasazovat. Ovšem to by vyžadovalo pravidelné úsilí. Pokud by se snad někdo, například Ondřejovská mateřská škola, takového úsilí hodlala zhostit, jistě by našla podporu u Zdenka Hůly a nepochybně také u Ondřejovské hvězdárny.

Vernisáže „Kameny a hvězdy“ jsme vždy spojovali s nějakým uměleckým a hudebním dovětkem. Tehdy nám árie z opery přijel uvést sólista Národního divadla Ivan Kusnjer a klavírista České filharmonie Jaroslav Šaroun. Po jejich příjezdu do Ondřejova jsem se jich ptal: „Pánové, děkuji, že jste přijeli, nepotřebujete nějaký čas a prostor na zkoušku?“ To však nebylo třeba. Krásné árie zazněly z patra Vily Leonora. A skleněná socha s trikolórou byla odhalena.

Chtěl byste ještě něco říct?

Nábojem Ondřejovské observatoře je, že se zde dodnes tvoří světová astronomie. Josef Zicha vždycky říkal, že se bojí situace, až se někde ocitne cedulka: „Astronomické muzeum“. Já si myslím, že je cenné, že hvězdárna není muzeum, že tam lidi žijí a pracují, a tak má Ondřejov vazbu na moderní astronomii. Samozřejmě si musíme uvědomit, že optická pozorování z Ondřejova jsou velmi obtížná, neboť jsme ve střední Evropě, kde je v atmosféře velká vlhkost, a také vysoké světelné znečištění. Důležitá je naše vazba na Evropskou jižní observatoř v Chile, nebo na jiné observatoře v lepších pozorovacích podmínkách. Takže já bych rád přál Ondřejovské hvězdárně, aby vydržela. Ono je to těžké, klima je špatné, máme hvězdárny na lepších místech, ale je to dobré místo pro práci v inspirativním prostředí Ondřejova a jeho kouzelném okolí. A já bych si moc přál, aby děti ondřejovské školy a školky, ale i odjinud, vyrůstaly ve spolupráci s naší observatoří.

Moc děkuji Janu Paloušovi, který nám poodhalil pár zajímavých příhod ze svého předrevolučního období a zároveň děkuji za jeho pohled emeritního ředitele Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejově. Bylo mi ctí se s vámi pane profesore setkat.

Rozhovor s panem profesorem vedla Romana Brilová

Vzpomínka na Ing. Pavla Řezbu, jednoho ze zakladatelů Kruhu přátel hudby v Ondřejově

Náš kamarád Pavel nás opustil po těžké nemoci na konci jubilejní pětadvacáté sezony. Byl u kolébky našeho spolku od prvního dne jako jeden z nás čtyř, kteří jsme na konci roku 1999 pojali myšlenku Kruh založit v naději, že rozšíří paletu kulturních aktivit obce.

Už v té době byl Pavel osobnost, která byla důležitým článkem každé kulturní akce v Ondřejově. Jeho organizační a technické schopnosti spojené s neutuchající energií a zároveň s hlubokým porozuměním pro kulturu způsobily, že nemohl při téměř žádné kulturní akci chybět, tím méně v našem Kruhu. Byl dlouholetým členem výboru a zejména v prvních dvaceti letech připravoval programy jednotlivých sezon. Jeho intuice a cit pro vyváženost programu byly pro nás všechny nezbytné a byly jistě jednou z příčin, že přes občasné nepříznivé doby náš Kruh trvá dodnes.

Pavel byl nepostradatelný i v mnoha jiných činnostech souvisejících s koncerty i dalšími akcemi Kruhu, po dlouhá léta zajišťoval mimo jiné distribuci pozvánek a jeho vzácná schopnost vykouzlit i v zimních měsících výzdobu sálu byla neuvěřitelná.

Tento milý a skromný člověk nám bude velmi chybět.

V Ondřejově, červen 2025, Jaroslav Kycler, Zdeňka Ročáková, Jaroslav Ročák

Rozhovor s Ludkem Böhmem

Dovolila jsem si oslovit místního rodáka, podnikatele, sportovce, který měl se svým bratrem odvahu podnikat. Luděk se s námi podělil o své postřehy z podnikání, sportu, z dětství v Ondřejově.

Jak jste začínali?

Brácha Jirka je jen o rok starší, takže jsme celé dětství trávili spolu, skoro jako dvojčata. Oba jsme se stali leteckými mechaniky a pracovali ve Kbelích, kde se dělaly generální opravy vojenských letadel. Jenže v 90. letech se snižovaly stavy, většinu zaměstnanců vyšoupli, včetně nás. Takže bylo potřeba hledat něco jiného. Nachomýtlí jsme se ke klempířině a začali vyrábět vložky do komínů a podobné věci.

Kde jste měli dílnu?

Dílnu jsme měli u nás doma v garáži, nebo spíše v takovém přístřešku, řekněme v garážovém stání. Postupem času přibývaly další a další stroje, takže jsme se začali roztahovat do stodoly. Mamča jako majitelka nás v tom podporovala. Vybudovali jsme si tam pěkné prostory, jenže pak nám bylo i to málo, tak jsme si na čas pronajali halu ve Strančicích naproti nádraží.

S kolika zaměstnanci jste začínali?

Jenom my dva s bráchou. Ostatní se nabalovali postupně.

Jak jste přišli ke kominovým prvkům?

Vlastně náhodou. Bylo to tak, že když nás propustili z opraven, jedná kominická firma v Mirošovicích sháněla zaměstnance a my jsme se rozhodli to u nich na chvíli zkusit. Jenže majitel si z nás zřejmě chtěl udělat nevolníky, proto jsme odešli a začali dělat klempířské práce na stavebách a zároveň nabízet výrobky kominickým firmám. Cílem bylo být svým vlastním pánem.

Jste jedna z mála firem, které nabízejí kominické prvky?

Teď už nejsme. V devadesátých letech to bylo snazší. Dnes se snaží ovládnout trh nadnárodní koncerny, velké evropské firmy. Bohužel sem chrlí i nekvalitní výrobky z neodpovídajících materiálů... Jako certifikovaní výrobci nerozumíme tomu, že se to smí. Ale vraťme se zpátky. Pro nás bylo tenkrát štěstí, že si nás všiml pan Trnka, který v centru Prahy vlastnil obchod s tímto sortimentem a jezdilo k němu velké množství kominíků. Naše výrobky se jim svou kvalitou líbily. Dodávali jsme stále víc a víc zboží, až jsme celý obchod převzali.

Začínali jste, když jste měli malé děti, muselo to být náročné.

No, byla to hrůza. Já jsem našťěstí u první dílny bydlel, měl jsem ji doma, takže jsem se s dětmi viděl víc než brácha se svými. Bylo to hodně nocí v práci! A když byla chvílka volného času, tak Jirka stavěl dům pro rodinu, zatímco já šel na fotbal... Navíc, peníze, co jsme vydělali, jsme zase hned investovali zpátky, proto pro rodinné účely moc nezbylo. Obě manželky našťěstí měly pochopení, za což jim musíme být vděční! Bylo to fakt těžké období!

Popiš, kde máte v současné chvíli dílnu?

Už pár let máme postavenou halu v areálu bývalého JZD. A stále investujeme do nových technologií, takže náš první stroj: ruční signovačku z inzerátu za 500 Kč už bys u nás opravdu nenašla! Vyrábíme trubky a kolena, tříslžkové komíny, ohebné komínové vložky, plechy pod kamna, niky na dřevo, výdechy ke krbům, grily, udrny, různé konstrukce. Laserem vypalujeme polotovary na zakázku, je toho docela dost, nenudíme se!

Máte své nástupce, komu jednou svou firmu předáte, to je moc fajn.

Je to tak! Jsme rodinná firma, pracuje u nás můj syn a snacha, Jirkova manželka a starší syn, taky můj zeť. Rýsuje se naděje, že to bude komu předat. Vlastně už se tak postupně i děje.

Jaké máte vztahy, když jste pořád spolu? Mám na mysli podřízené a nadřízené vztahy?

V tomhle problémy nemáme, alespoň já o nich nevím. Ale přiznávám, jsem odloučená jednotka, se synem a snachou máme na starosti pražskou pobočku. Luďan je už dneska velká opora, jsem za něj rád. A o nějakých velkých problémech v Ondřejově mezi zaměstnanci nebo ve vztahu k vedení firmy také nevím. Na dílně máme prima lidičky, vypadá to, že i oni jsou u nás spokojení.

Chtěla jsem se zeptat na fotbal. Ty jsi hrál fotbal od dětství?

Od sedmi let. Máma už nemohla vydržet, že jsem měl všechny boty okopané. Kopal jsem do všeho, co jsem viděl, do každého kamínku nebo dřeva. Tak mě odvedla na hřiště a začala moje „oslnivá“ kariéra.

Jaký post jsi hrál?

Kromě brány jsem hrál všude. Ale nejradši jsem byl asi v záloze. Hra po lajně, uprostřed. Bavilo mě běhat a míč pro mě nebyl nepřítel.

No, bránu si zase užil Luďa.

Jasně, Luďan býval velký talent. Bohužel ho zradilo zdraví, bylo mi ho moc líto! A co mě taky mrzí, že jsme si spolu nikdy nezahráli mistrák. Měl problémy s kolenem a když se z toho dostal, tak jsem s kolenem začal mít problémy já. Zahráli jsme si spolu jenom přáteláky, ale mistrák nikdy!

S jakou partou kluků jsi hrál?

Z mé třídy to byl Petr Fiala a Pavel Kabeláč. O rok starší Jirka Vosátka, Pavel Rédl, Martin Kuchař, který pak hrál druhou ligu, a spousta dalších kluků. Byli jsme silné ročníky. My mladší jsme samozřejmě vzhlíželi k těm starším jako byli Jirka Pekar, Martin Novotný nebo Karel Dvořák. Za třicet let hráčské kariéry jsem poznal opravdu hodně hráčů a zažil spoustu legrace. Dodnes se mi v noci zdává, že nastupuju na hřiště. Trenér v těch snech je vždycky Fanda Krucký.

Všimla jsem si, že hodně jezdíte na kole...

Jezdíme, když už nešlo hrát fotbal, tak jsem začal jezdit na kole. To bylo dobré, byl jsem pořád první, protože jsem jezdil sám. Jsem

soutěživý typ. Jenže oni se na to nabalili další kluci, začalo nás jezdit víc a víc, a to už jsem přestal vítězit... Tak jsem založil Bike Team Ondřejov a jmenoval se jeho doživotním prezidentem. Sran-
da musí být! Máme prima partičku a jezdíme si udělat žízeň.

Jezdíte po cizině, nebo jen v Česku?

U nás se snažíme pravidelně jednou týdně. A na přelomu června a července máme takovou větší několikadenní akci. Většinou vy-
rážíme z Ondřejova, například do Náchodu, nebo na jih Moravy, do Rakouska. Letos jsme končili na Šumavě. Vždycky jedeme nějakou, v uvozovkách, zkratkou. Třeba na Moravu přes Plzeň. Pak jsme jednou podnikli cestu auty na Slovensko a tam na ko-
lech okruh kolem Tater. Nejdelší cesta byla z Dolního Dvořiště do Chorvatska, přes Rakousko, Itálii a Slovinsko. Alpy nám daly fakt zabrat! U moře jsme byli dvě noci a autem šup domů.

Ženy berete s sebou, nebo zůstávají doma?

Na velké akce přijedou manželky a další kamarádi, co na kole moc nejezdí. Pak tam strávíme společně prodloužený víkend od čtvrtka do neděle. A už jsme projeli celou republiku. Tomáš Nejedlý, ka-
marád od dětství, mi dal k padesátinám mapu s našimi projetými trasami a byli jsme u nás opravdu prakticky všude.

Tvůj táta organizoval ochotnická divadla...

Táta býval velký ochotník! Ze začátku byl jenom herec, pak nějaké hry i režíroval. Měl to rád, doslova tím žil.

Ty jsi zvažoval, že bys něco udělal...

To byla taková mladická nerozváženost. To už je dvacet let zpátky. Objednal jsem si nějaké hry a našel jednu, nenáročnou na scénu, mohlo se to hrát ve třech lidech, prakticky jen s židlemi, ale nedo-
táhl jsem to. Teď už bych to nechtěl zkusit.

Jako děti vás divadlo ovlivnilo?

No jasně. Hlavně v době premiéry se i doma všechno točilo ko-
lem divadla. Jinak jsme občas chodili s tátou na zkoušky, někdy i na představení, když se hrálo dřív. Většinou ale začínaly pro nás pozdě. Jako odrostlejší už si samozřejmě nějaká představení pa-
matuju. Miloval jsem atmosféru ve staré sokolovně v zákulisí. Ve Fidlovačce, která se hrála v domě vedle OZETU, jsem měl malý štek, takže jsem si dokonce taky zahrál.

Co škola, řekl bys nějaké historky?

Pro mě byl školní čas hlavně kamarádi a fotbal. Z vyučování do-
mů, kde byl od mámy seznam, co máme udělat, třeba připravit do kamen, umýt nádobí a podobně. Honem se to udělalo a šup ven s klukama. Kdyby naši věděli, co všechno vyvádíme, tak by nás nikam nepouštěli! Zrovna nedávno jsme vzpomínali s Bumlem (Pavlem Rédlm), a shodli se, že je zázrak, že máme všechno: oči, uši, prsty. Protože jsme fakt dělali strašné kraviny.

To už dnešní děti neznají anebo bychom se možná divili...

Někteří neznají. Kdybych to bral podle svých dětí, tak Luďan se o sebe až moc bál, zato Terezka šla do všeho po hlavě. A vnouček Bártík, když byl nedávno u nás, na mě najednou křičel ze stromu, co zajímavého vidí u sousedů. V šesti letech. Takže asi jak kdo, každý jsme jiný.

*Chtěla bych ti Luďo poděkovat a popřát mnoho pracovních a ro-
dinných úspěchů. A děkuji za odvahu.*

Rozhovor s Luďou Böhmem vedla Romana Brilová

Z knihy Vějíř cest

Vějíř cest ke čtenářům dostává neobyčejné zážitky a postřehy z obyčejného života lidí v exotických zemích. Autorka pobývala v indické, japonské a beduínské rodině. Měla možnost poznat jejich život zblízka a díky kulturním rozdílům docházelo k mnoha úsměvným situacím, které s nadhledem ve své knize popisuje.

DEN MOŘE

Na pokoji jsme měli knížku s užitečnými adresami a informacemi. V ní jsem se dočetla, že se blízko nádraží nachází kulturní a vzdělávací centrum, které nabízí pomoc cizincům. Probíhá zde také výuka japonštiny. Vstoupila jsem do kanceláře, kde byla starší paní a pán. Jejich první otázka byla, odkud jsem. Když paní uslyšela mou odpověď, rozzářila se a řekla: „I am BABIČKA!“ Teď jsem byla překvapená já. Vyprávěla mi, že se dcera provdala za Čecha Milana, se kterým se seznámila na univerzitě

v USA. Zatímco jsme si povídaly, pán se prohraboval mezi velkými fotkami. Až našel, co hledal, a fotku mi ukázal. Národní muzeum v Praze. Vyplnila jsem přihlášku na kurz japonštiny. Když jsem už odcházela, všimla jsem si, že na stěně visí velký kalendář. Pondělí 21. 7. bylo označeno červeně. Zeptala jsem se, jaký to je svátek. „Je to svátek moře,“ odpověděl mi pán a já na to také japonsky, že my v Česku moře vody nemáme, ale máme moře piva. Pán nevěřil svým uším. „Prosím, mohla byste to ještě jednou zopakovat?“ Potom se ještě zeptal, jak dlouho jsem v Japonsku. „Týden.“ – „Promiňte, ale rok se řekne nenkan, nikoliv šukan.“ – „Ale já jsem tady opravdu jen týden.“ Ještě na mě vypálil kontrolní otázku: „Kdy jste přijela?“ To už jsem mu raději ukázala svůj pas s razítkem, kde bylo datum vstupu. On se pak

už jenom smál a řekl mi, ať se určitě ještě někdy zastavím.

Den moře existuje pouze v Japonsku. Tento státní svátek se slavil od roku 1941 vždy dvacátého července. V roce 2003 byla provedena revize státních svátků a zavedl se systém „šťastných pondělků“. To znamená, že datum je nyní pohyblivé a Den moře se slaví vždy třetí pondělí v červenci. K této úpravě došlo u všech státních svátků, aby měli pracující vždy tři dny volna za sebou. Japonci slaví například Den dospělosti, Den úcty ke stáří, Den sportu...

PRVNÍ HODINA

V Japonsku odchází lidé do důchodu většinou ve věku šedesáti pěti let. Mnoho z nich je stále v dobré fyzické i psychické kondici. Navštěvují umělecké nebo jazykové kurzy a někteří z nich zdarma pomáhají vzdělávat druhé. S těmi jsem se setkala ve vzdělávacím centru, kde pomáhali cizincům zvládat úskalí japonštiny. Na první hodině jsem byla přidělena k paní Masudo. Jedna dívka už u ní seděla a paní Masudo mi řekla, že je to Číňanka. Pozdravily jsme se a já se hned čínsky zeptala, ze které oblasti je. Když se na můj dotaz otočila polovina třídy, bylo mi jasné, že zde má Říše středu silné zastoupení. V Přerově na gymnáziu jsem měla spolužačky z Prosenic, Želátovic a Dubu. Tady z Číny, Filipín, Indie, Brazílie a USA. Bylo pro mě také zajímavé poznání, co se vybaví lektorům při slově Československo. Všichni muži zasněně vzpomínali na Bera Časuka. Chvilku mi trvalo, než mi došlo, že je to Věra Čáslavská. Znali také kvalitní české zbraně a chmel. Dámy roztomile komolily jména Dvořáka a Smetany.

Nada Karlická

Blahopřání našim starším spoluobčanům

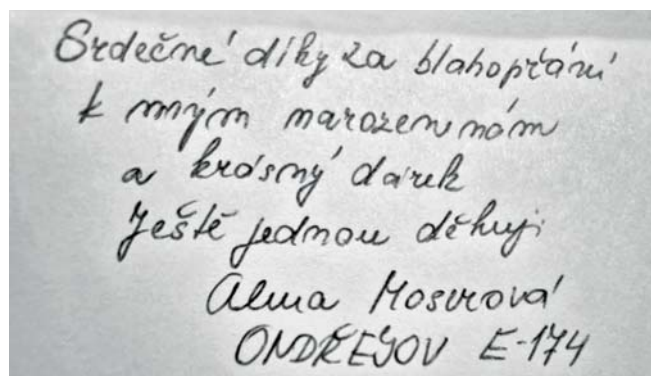
PODĚKOVÁNÍ OBECNÍMU ÚŘADU ZA BLAHOPŘÁNÍ

Čas je neúprosný a s přibývajícím věkem člověku přibývá životní moudrost, která je nepřenositelná. Všem jubilantům přejeme mnoho krásných chvil se svojí rodinou a mezi námi všemi.

Poděkování vyjádřila Alena Moserová (foto) a Jan Sadílek.

Děkujeme se svou ženou Evou Veronice Deverové a Romaně Brilové, které nás navštívily s přáním od obecního úřadu k mému životnímu jubileu.

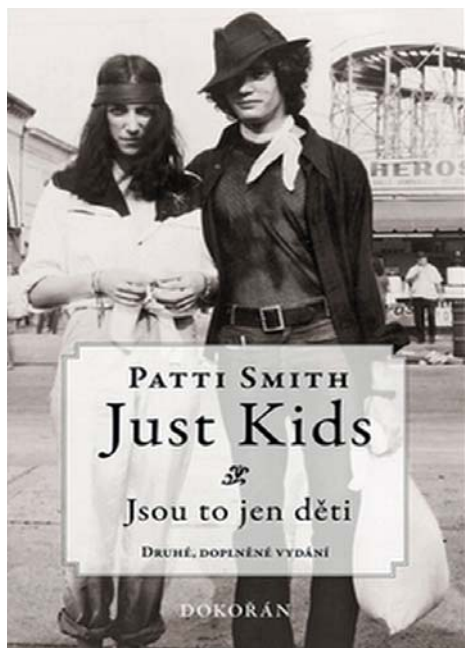
Jan Sadílek

Kulturní okénko nejen z Ondřejova

Rozloučili jsme se a já opustila jeho pokoj. Ale něco mě přitáhlo zpět. Upadl do lehkého spánku. Stála jsem a dívala se na něho. Tak pokojný, jako antické dítě. Otevřel oči a usmál se. „Tak brzo jsi zpátky?“ A pak zase usnul. Takže jsem ho naposledy viděla stejně jako poprvé. Spící mladík zahalený světlem, který otevřel oči s úsměvem, protože poznal někoho, kdo mu nikdy nebyl cizí. (Patti Smith, 2013).

Vybrala jsem úryvek z knihy **Patti Smith „Just Kids“**, kterou hudební legenda napsala jako vzpomínku na svou velkou lásku k fotografovi Robertu Mapplethorpovi, který předčasně zemřel na vážnou nemoc. Kniha vyšla i jako audionahrávka a byla uvedena v rádiu. Pokud čtenáře zajímá hudba, která vznikala v USA kolem roku 1970, což byla hudba, která dala základ pozdější punkové hudbě i dalším druhům hudby, tak si ke knize najde cestu. Autorka popisuje svobodomyšlný život v hotelu Chelsea, kdy se čtenáři

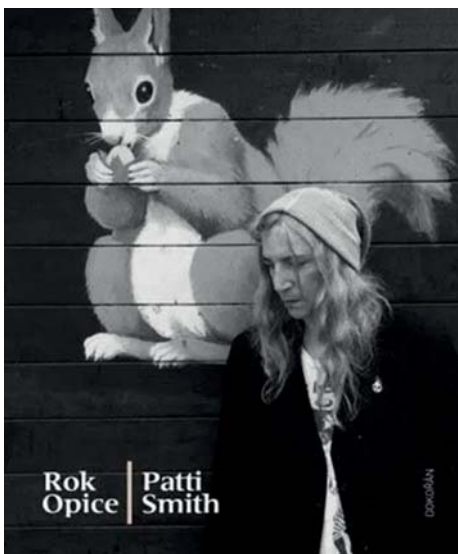
dozví mnohé detaily ze života tehdejší mládeže. Patti Smith píše knihu velmi krásným literárním jazykem a kniha je prosycená uměleckým světem hlavních protagonistů.

Koncert Patti Smith ve Fóru Karlín byl jednou velkou modlitbou za slušnost, toleranci a lásku. Patti Smith věnovala celý koncert svému nejlepšímu albu *Horses*, které oslavilo 50 let svého vzniku. Překvapivé bylo, že Fórum Karlín bylo úplně plné mladých lidí. Mezi fanoušky byl dokonce salesyánský kněz Ladislav Heryán. Zpěvačka ve svých 78 letech předvedla výborný výkon, velmi hluboce a lidsky se vyjádřila k současné světové situaci a podpořila Ukrajinu, již za svého mládí odsuzovala válku proti Vietnamu a nyní se

zastala napadené země. Písňe byly plné lidskosti a básnických obrátů, ale také rebelství, které stále ve zpěvačce zůstalo. I poslední čtenářský námět bych věnovala Patti Smith. Její kniha „**Rok opice**“ je určitou cestou běžným rokem poetické zpěvačky. Kniha mapuje jeden rok autorky, která velmi ráda cestuje nejen běžnou krajinou, ale také krajinou snů a vzpomínek. Kniha je plná vzpomínek na blízké, na místa i dramatické situace, které přináší život. Kniha je napsána krásným jazykem a také s nadhledem člověka, který již něco prožil. Chvilími je kniha fikcí, která se bez ostrých hranic dostává do reality a zase zpátky volně přechází do fikce.

Romana Brilová

NOVÁ SEZONA Kruhu přátel hudby 2025/2026

Milí přátelé,
začátek školního roku pomalu klepe na dveře a s ním i nová koncertní sezona KPH v Ondřejově. Je nač se těšit a věříme, že se nabídkou necháte lákat a zavítáte do útulného prostředí ondřejovského mlýna (Turkovičká 159).

S výjimkou listopadového koncertu Smetanova tria, který se uskuteční v pátek, se všechny koncerty konají v sobotu vždy od 19:30 hod. Vstupenky je možno zakoupit na místě, v tom případě stojí jednotlivé vstupné 250 Kč. Vstupenka pro seniory stojí 150 Kč, pro děti 50 Kč. Je možnost zakoupit si abonenní vstupenku na všech 6 koncertů. Její cena je 1 200 Kč (200 Kč za jeden koncert). Abonenní předplatné je možno za-

koupit on-line, při platbě na účet číslo: 280 301 8852/2010 do zprávy pro příjemce uveďte „abonentka 2025/26 a své jméno“ nebo hotově v místě vyzvednutí. Koupě a vyzvednutí je možné od začátku září v knihovně hvězdárny. Možnost zakoupení je také před zahajovacím koncertem 4. 10. ve mlýně.

Abonenní vstupenka je přenosná, tzn. že pokud někdo z posluchačů nebude moci na koncert přijít, může vstupenku zapůjčit někomu jinému, aby dotyčnému koncert nepropadl.

Krásný zbytek léta a na viděnou ve mlýně!

Za tým KPH Kamila Mořková

4.10.2025
Walter HOFBAUER - trubka
Linda JURÁNKOVÁ - klavír

28.11.2025
Smetanovo
trio

31.1.2026 Duo
Tesařová & Laštovičková
 housle akordeon

28.2.2026
Anna PAULOVÁ - klarinet
Lukáš SOMMER - kytara

28.3.2026
BrnoPercussionDuo

25.4.2026
Ondřej
SEJKORA
 kontrabas
Kateřina
OCHMANOVÁ
 klavír

Ondřejovská olympiáda 2025

V sobotu 21. června se na fotbalovém hřišti konal další ročník Ondřejovské olympiády, které se zúčastnilo celkem 35 sportovců (rozdělených do 9 týmů) a 15 rozhodčích.

Akce odstartovala v 8:30 krátkým úvodem, během kterého se účastníci dozvěděli, jak bude sportovní den probíhat a co od něj mohou očekávat. A jak to tedy vypadalo?

Po úvodním rozcvičení jsme začali zostra: první disciplínou byl sprint na 60 metrů. Letos jsme poprvé zavedli i věkové zvýhodnění — účastníci ve věkové kategorii do 45 let startovali z pozice vleže, účastníci ve věkové kategorii 45 let a více startovali z klasického vysokého postavení.

Po sprintu se týmy začaly prostřídávat na stanovištích dalších disciplín — na vrhu koulí, střelbě míčem na branku, skoku dalekém, hodu míčkem a na střelbě vzduchovkou. Současně s tím probíhal turnaj v nové

disciplíně zvané NoRuTon (NOha RUKa badminton). Jedná se o upravenou verzi vietnamského badmintonu (Da Cau), ve které je cílem udržet speciální míček pomocí jakékoliv části těla co nejdéle ve vzduchu. Po odehrání základních skupin NoRuTon následovalo ještě jeho finále pro 5 nejlepších týmů.

Poté jsme plynule přešli k tradiční disciplíně — štafetě, která letos obsahovala i prvek biatlonu. Sportovci běželi ve třech rozbězích, přičemž v polovině okruhu musel každý z nich shodit pět dřevěných terčů. Každý neshozený terč znamenal pro sportovce trestné kolo dlouhé cca 20 metrů. Jako každý rok čekala na sportovce i tajná závěrečná disciplína — tentokrát ve formě opičí dráhy dlouhé cca 30 metrů. Účast-

níci si museli poradit s přelézáním lavičky, podlezením branky a několika dalšími drobnými překážkami. Zní to jako snadný úkol? Všichni účastníci měli na trati zakryté oči a navádění byli pomocí navigátora, který směl dávat pokyny pouze slovně. Jako bonus se navíc účastníci v začátku trati desetkrát otáčeli kolem velkého kužele — to byla teprve záruka zábavy. Úkolem navigátora bylo v závěru vyřešit jeden z hlavolamů, čímž končila i samotná disciplína. A že se potkaly 3 týmy na dráze najednou? To už byla jen třešnička na dortu pro diváka. Po úspěšném absolvování všech disciplín přišlo na řadu počítání výsledků a samotné vyhlášení nejlepších žen a mužů v jednotlivých disciplínách a vyhlášení nejlepších třech žen a mužů celkově:

Ženy: ❸. Kateřina Beranová (347 b.); ❷. Tereza Sládková (401 b.); ❶. Alžběta Telt-schnerová (428 b.). Muži: ❸. Daniel Krčmář (371,75 b.); o ❶. místo se podělili Slávek Rieger a Filip Kreněk (405,5 b.). Protože ani pomocná kritéria nevedla k rozdělení zlaté a stříbrné medaile, rozhodlo se u mužů znovu závěrečným během na 60 metrů, ve kterém těsně vyhrál Filip Kreněk.

Po vyhlášení následovala tombola, ve které bylo vylosováno 12 účastníků (z řad sportovců i rozhodčích), kteří si odnesli buď poukazy na pizzu – do Pizzeria Pietro Ristorante v Ondřejově, anebo poukazy na wellness pro dvě osoby na 90 minut – do

sportovního a wellness centra Infinit Step v pražských Vysočanech.

Pak už zbývalo jen vyhlásit pořadí týmů:

❶. Na výlety s Aničkou – 62 b. (tým obhájil zlato z loňska); ❷. Sešlost – 56 b.; ❸. Maličci – 50 b.; ❹.–❺. ZichTlamČi a Marná snaha – 43 b.; ❻. Mědění okapi – 41 b.; ❼. Honzíkoví podržkládi – 39 b.; ❽. Název týmu – 29 b.; ❾. Silná čtyřka – 18 b. Součástí programu byl i orientační běh pro veřejnost, který zaznamenal úspěch zejména u dětí.

Na závěr bych rád ještě jednou poděkoval všem, kteří se na akci podíleli – rozhodčím, kteří dobrovolně pomáhají s organizací a na které mám stále vyšší nároky.

Děkuji také obci Ondřejov a TJ Sokol Ondřejov za podporu a za skvěle připravené hřiště. Díky patří také fotografce Dominice Čaklové za krásné fotky, Lucii Staňkové za přípravu motivů na plakáty, medaile a připínací a dřevěné placky a také sponzorům – Infinit Step Praha a ondřejovské Pizzerii Pietro, která nás poukazy podporuje již řadu let.

Jan Staněk

Vzpomínka na Janičku Fulínovou

† 10. srpna 2025

Ráda bych se touto cestou podělila o své vzpomínky na Janičku Fulínovou, která nás 10. srpna 2025 opustila po těžké nemoci ve věku 38 let.

Poznala jsem ji asi před deseti lety a okamžitě si našla cestu do mého srdce. Stala se mou nejlepší kamarádkou a sdílely jsme spolu všechno – radosti i trápení. Nikdy nezapomenu na její úžasný smích, neuvěřitelnou radost ze života a obrovské srdce, které rozdávala všem kolem sebe. Milovala jsem její lehký cynismus, který jsme měly společný a díky němuž dokázala i ty největší starosti proměnit v drobnosti.

A nejen pro mě byla Janička výjimečná. Kdekoli se objevila, stala se středobodem dění, rozzářila každou událost a svou energií strhla všechny kolem. Organizace byla její doménou, v tom ji nikdo nepřekonal. Všichni na ni vzpomínáme s láskou a vděčností za všechny krásné chvíle, které jsme spolu prožili. Nikdy nezapomeneme na Mikuláše, vánoční tržičky, hasičské soutěže či propracované velikonoční bojovky pro děti. Se svými holčičkami, kamarádkami a jejich dětmi jezdila na proslavené

„babince“, které plánovala do posledního puntíku. Moc děkuji, že jsem toho mohla být součástí.

Děkuji její sestře Nikolce, že mě s Janičkou seznámila. Mám zlomené srdce, že nás opustila, ale stejně jako všichni jsem vděčná, že jsem s ní mohla strávit i ten krátký čas, který jí osud dopřál. Když jsme si volaly nebo psaly, oslovovaly jsme se „zlato“. Takže zlato moje, opatruj se tam nahoře. Milujeme tě a navždy zůstaneš v našich srdcích.

Barbora Šeblová

Zápis v kronice obce Ondřejov z roku 1957

Staré památky v Ondřejově a nynější zajímavosti

Kostel sv. Šimona a Judy

Původní románská kaple ze 14. století. Zajímavá stavba. Polokruhově zakončený presbytář s předloženým pravoúhlým kůrem poukazuje na uvedený románský sloh. Toto klenuté polokruhové zakončení tvoří vlastně jen velmi nízký výklenek, ale prostorný za oltářem. Dnešní podoba chrámu je ze 17. století. Z původní románské kaple zůstaly jen v předoltářní půlkruhová okna. Památnosti: vzácný zvon od Brikcího z Cimperku z roku 1576, ulitý ze starého předhusitského zvonu a ze stříbra dolovaného v okolí Stříbrné Skalice-Ondřejov. Křtitelnice z roku 1782 vyřezávaná ze dřeva na způsob empírové vázy s reliéfem Krista. Původní baňovitá věž byla po prudké vichřici stržena a nahrazena dnešní jehlancovou. Roku 1916 – za první světové války pro válečné účely byl rozbit a odvezen zvon sv. Šimona a Judy z roku 1913 a zvon sv. Antonína z roku 1855. Při opravě chrámu roku 1952 byla objevena na severní stěně nástěnná malba, jež znázorňuje patrony chrámu, pod nimiž je panorama městečka Ondřejova. Tato malba byla opravena.

Sochy sv. Ondřeje

Na východní straně náměstí. Originál této sochy je asi z roku 1760–1770 buď práce

Brokoffa nebo jeho školy a je uložen ve Státním muzeu na Zbraslavi. Od roku 1940, když byl v Ondřejově nahrazen velmi zdařilou kopií. Sv. Jan Nepomucký před kostelem z roku 1796.

Stromy

Dvě mohutné lípy před kostelem z roku 1778; lípa Palackého – otce vlasti na náměstí z roku 1876: východně před budovou MNV (Místní národní výbor, nyní obecní úřad). Lípa Svobody z roku 1918 před kostelem byla za druhé světové války poražena Němci a na jejím místě je z kovových tyčí stylizovaný strom postavený J. J. Fričem v roce 1945, po vyhnání okupantů.

Staré stavby

Č.p. 16 z roku 1791 barokní budova, majitel František Šalda. Č.p. 38 barokní budova, majitel podnik Remos, ale úpravu zřídil Spořitelni a záložní spolek pro Ondřejov a okolí, jenž byl dříve majitelem budovy do roku 1956. Č.p. 49 stará panská hospoda, jednopatrová s překrásně klenutým přízemím. Její původ nutno klást do 17. století, doba formanů, neboť má velký formanský přístřešek starého původu a starou formanskou kolnu a je obestavena kamennou zdí, jako tvar s dvojími vraty. Má rozlehlé stáje.

Památník 1. odboje 1914–1918

Před školou na náměstí v podobě 5,5 m vysokého jehlanu, postaven ze zdejší červené žuly, zakončen měděnou koulí s deskami padlých. Památník navrhl Ing. Rottmayer – hradní architekt a postavil Okrašlovací spolek v Ondřejově v roce 1928 za předsednictví Aloise Sadílka, č.p. 43.

Hvězdárna – nyní Ústřední ústav astronomický Akademie věd

Stavbu začal J. J. Frič, který v roce 1928 předal celou hvězdárnu Karlově Universitě v Praze. Na téže místě je památník postavený ve formě jehlanu v roce 1843 páterem Horáčkem, místním duchovním, na památku Studentské legie pražské z roku 1800.

Státní ústav geodetický – observatoř na vrchu Pecném 545

Zahájil výstavbu v roce 1955–1956.

Hrob první Mařenky z Prodané nevěsty

Na hřbitově v Ondřejově je hrob Eleonory z Ehrenbergů – první „Mařenky“, jež žila v Ondřejově a zemřela 30. srpna 1912.

Stará školní budova

Byla roubená a krytá došky o dvou místnostech z nichž jedna byla třída, druhá byt učitele, potom těž třída. Stará učebna byla nízká světnice se dvěma malými okny. Zprohýbaný strop visel dětem téměř nad hlavou. Podlaha byla z udupané hlíny. Takových podlah bylo v mnohých obydlích dostatek a komory mívaly takový nepořádek, ale škola... Inu, ovšem, obecní dům, tehdejší škola! Tím řečeno vše. Bohužel má to platnost v některých osadách dodnes. V koutě stála chlebová pec, na níž děti, tj. chlapci, sedávali pro nedostatek místa. Domek stál na místě, kde je nyní č.p. 5 proti kostelu. Z knihy Českokobrodsko a Černokostelecko díl. I školství str. 171.

Zápis z kroniky je bez slohových úprav a v plném znění.

Výňatek přepsala Romana Brilová

I o prázdninách se pořád něco děje

Zatímco drtivá většina zájmových kroužků končí s posledním školním zvoněním, u nás je to jinak. I přes prázdniny máme pro děti připraven bohatý program. Tréninky pokračují i během prázdnin a dovolených, aby mohly najít smysluplné využití volného času ty děti, které zrovna nejsou na dovolené.

Pro děti též vybíráme vhodné soutěže, aby měly možnost závodit i o prázdninách a aby se lépe připravily na klíčové podzimní postupové soutěže.

Tradiční součástí letního období jsou také tábory a soustředění. V červenci to je vodácký tábor v Nahořanech, v srpnu potom náš týdenní příměstský tábor plný hasičských disciplín, výletů, her a nechybí ani přespaní na hasičárně s noční bojovkou. Jako každý rok, i letos jsme zařadili do programu také čtyřdenní soustředění požárního sportu v Mníšku pod Brdy, kterého se účastní naše děti a kde působíme jako trenéři.

Letos jsme poprvé spolupracovali s příměstským táborem Turkovické keramiky. Pro děti z tábora jsme vždy připravili krátký program na hasičárně, kde jsme je seznámili s prací dobrovolných hasičů. Celkem proběhly 3 turnusy tohoto tábora.

Sekání trávy a závlivka veřejné zeleně také patří neodmyslitelně ke každoročním letním aktivitám místních hasičů. Na začátku léta hodně pršelo, a tak bylo potřeba často sekat, ve druhé polovině naopak panovalo sucho, a tak bylo třeba pravidelně zalévat okrasnou zeleň v obci.

Členové výjezdové jednotky se pravidelně scházejí na hasičárně a dbají na akceschopnost hasičské techniky, provádějí její údržbu a opravy. Většinu zjištěných závad

zvládají svépomocí. Pravidelně též probíhá výcvik, v červnu byl na programu čtyřdenní okrskový výcvik v Podolí a v červenci jsme se zúčastnili výcviku nositelů dýchací techniky ve výcvikovém polygonu pražských hasičů. Na Slavnostech Obce Ondřejov jsme zajišťovali zdravotní a požární asistenci a též jsme předvedli ukázky požárního sportu v podání našich dětí. Podpořili jsme SDH Struhařov a na jejich Dni IZS vystavili naši CAS 25 a akce jsme se též aktivně zúčastnili.

Neustále jsme připraveni vyjet k zásahu, bude-li to třeba. V tomto období byl náš nej-

větší zásah co do velikosti požářiště na likvidaci požáru porostu v Zaječicích, kde jsme jako jeden z úkolů měli plnění Bambi vaků pro letecké hašení helikoptéry. Velkou výhodou tam byla naše Tatra 815 CA 18, která s obrovskou vodní nádrží o objemu 18 m³ si zaslouženě získala respekt. Byla to pro nás první velká a praktická zkušenost s touto činností u reálného zásahu.

Zaujala vás naše činnost? Chcete mít přehled o tom, co se u nás děje? Aktuální jsme na facebooku a instagramu www.facebook.com/hasiciturkovice, více informací najdete na stránkách www.hasiciturkovice.cz.

Chcete nám v naší činnosti pomoci nebo se přímo i vy přidat do našich řad, ať už jako vedoucí mládeže, člen výjezdové jednotky, nebo byste rádi, aby náš kroužek mladých hasičů navštěvoval váš syn, dcera, vnuk, nebo vnučka? Máme pro vás dobrou zprávu. Od 3. září zahajujeme nábor dětí a mládeže hasičského kroužku, jako dospělí se k nám můžete přidat kdykoliv v průběhu celého roku. Kontaktujte nás na mladez@hasiciturkovice.cz nebo velitele na telefonu 603 400 956 a dozvíte se více.

Josef Brabec

Jan Hus, kouzla a cirkus – to byla témata našich letních táborů Dětské organizace Slunce

Tři tábory, tři světy a desítky malých i velkých dobrodružství. Dětská organizace Slunce letos nabídla pestrhou cestu časem i fantazií – od husitské doby přes bradavickou školu kouzel až po cirkusové šapitó. Společným jmenovatelem byla radost, společná hra, nezapomenutelné chvíle v přírodě a noví kamarádi.

nečné počasí a teploty stoupaly ke 30 °C. Dopoledne jsme věnovali práci a hram, odpoledne patřilo koupání. Z úterý na středu jsme vyrazili na výlet s přespáním pod širákem, které si dobrovolníci mohli zopakovat hned následující noc nad táborem. Během týdne jsme také sehráli scénky na téma tábora, Husa jsme pro jistotu upálili hned několikrát.

Druhá polovina týdne přinesla deštivější počasí, a tak jsme část programu přesunuli do jídelny. Naštěstí se vyčísilo právě včas na velkou bitvu, která vejde do dějin jako Bitva U Hrušky – vůbec první známá bitva, kde byly použity takzvané vozíkové hradby. Program jsme završili Velkým ohněm s rodiči.

Tábor Sluníčko 2025 – Harry Potter dorazil do Kletečné

Děti na táboře Sluníčko se ocitly v kouzelné atmosféře Bradavic. Hned první den je če-

Tábor Slunečnice 2025 – cirkusové léto trochu jinak

Rodinný tábor Slunečnice se letos uskutečnil v neobvyklém termínu – od čtvrtka 19. do středy 25. června. Zpravidla probíhá od pondělí do soboty, tentokrát se však z technických důvodů posunul. V komornější sestavě čtyřiceti účastníků jsme prožili týden plný zážitků na téma „cirkus“. Děti i rodiče si užili cirkusovou olympiádu s netradičními disciplínami, výlet k hradu Orlík u Humpolce s výjimečnou možností obědovat přímo na hradě a také den odpočinku u nádrže Sedlice. Každý večer patřil ohni, kytáře a společnému zpívání, závěr pak tradičnímu opékání buřtů.

Tábor Slunce 2025 – Bitva U Hrušky vejde do dějin

Na Slunci jsme se tentokrát ocitli v době husitské. První část týdne nám přálo slu-

kalo rozřazení do kolejí pomocí kouzelného klobouku, hledání praporů, budování kolejí a barvení triček. Kouzlení se neobešlo bez znalosti zázračných bylinek. Děti poznaly řadu vzácných rostlin, které později využily při hodině alchymie. Míchaly barevné lektvary, hledaly další magické přísady v okolí tábora a na ohni vařily vlastní kouzelný nápoj. Ten druhý den ochutnalo několik odvážných profesorek – jenže děti omylem zaměnily jednu bylinku a všechny profesorky zachvátilo šílenství. Naštěstí děti našly protilek a profesorky zachránily.

Nebyl by to Harry Potter, kdyby malí kouzelníci nevstoupili do Zapovězeného lesa, kde se skrývalo mnoho podivuhodných tvorů. Vyzkoušeli si také obranu proti černé magii a vaření v přírodě. Velkým zpestřením byla vzácná návštěva – Pavel

Suchan z Astronomického ústavu AV ČR, který dětem poutavě přiblížil svět hvězd, planet a vesmíru. Závěr tábora patřil výletu do Příčné ulice, kde si děti za kouzelnickou měnu Čároše mohly koupit dárky, nechat si věštit budoucnost nebo si zatočit kolem štěstí. Každý okamžik byl plný smíchu, dobrodružství a kouzel.

Poděkování patří všem účastníkům i zkušeným vedoucím a praktikantům, bez nichž by se tábory nemohly uskutečnit. Slunečnice, Slunce i Sluníčko opět přinesly radost, nová přátelství i krásný čas v přírodě. Už teď se těšíme na další ročník! Sledujte nás na Facebooku nebo našich webových stránkách.

*Marta Janoušková, Daniela Caltová
a Pavel Vaněk – současní hlavní vedoucí
jednotlivých táborů*

Jak zdravě jíst, aneb seriál s výživovou poradkyní Veronikou Martincovou a jejím pohledem na zdravou výživu

DRUHÝ DÍL NAŠÍ ČTYŘDÍLNÉ SÉRIE SE BUDE VĚNOVAT SACHARIDŮM.

Co se týká sacharidů, tak dnes bychom si prošli základní charakteristiku sacharidů, že jsou základním zdrojem pro činnost našich svalů a mozku a tvoří největší podíl energetického příjmu. To znamená, že v naší stravě jsou velice důležité a hrají nezastupitelnou roli.

Termín sacharidy se někdy zaměňuje s termínem cukry a my bychom si dnes řekli, jaký je rozdíl mezi sacharidem a cukrem. Sacharidy jsou tvořené cukernou jednotkou. Buď máme jednu cukernou jednotku, což jsou monosacharidy, pak dvě cukerné jednotky, to jsou disacharidy a potom tři až deset cukerných jednotek, to jsou oligosacharidy, a nakonec máme polysacharidy. Ty tvoří deset a více cukerných jednotek. Toto rozdělení je velice důležité, protože mezi cukry řadíme pouze monosacharidy a disacharidy, to znamená, pouze ty sacharidy, které jsou tvořené jen jednou nebo dvěma cukernými jednotkami.

Hlavním monosacharidem, což je jedna cukerná jednotka, kterou si můžeme představit jako jednu kostičku, jednu částčku, je glukóza.

Glukóza je pro nás velmi důležitá, protože se jedná o krevní cukr, glukóza koluje v naší krvi a má efekt na glykemii, což úzce souvisí i s tím, že když má někdo onemocnění diabetes, tak si musí hladinu glukózy monitorovat a hlídat. Dalším monosacharidem neboli cukrem, je fruktóza, která se nachází v ovoci nebo v kukuřici a dalším je galaktóza, která je obsažená v mléce.

Mezi disacharidy patří řepný cukr, třtinový cukr. Z pohledu chemického u třtinového cukru je důležité, že se vždycky jedná o sacharózu. Což je disacharid, který je tvořený z glukózy a fruktózy. Původ je ve třtině anebo v řepě. To znamená, že po chemické stránce je prakticky jedno, jestli použijeme třtinový cukr nebo řepný cukr. Jediné, v čem se liší je původ. Dále do této skupiny patří javorový nebo datlový sirup, který zase obsahuje sacharózu, takže pro naše

tělo se jedná o glukózu a fruktózu. Dalším disacharidem je maltóza, což je sladový cukr, nachází se v pивě, a to je prakticky glukóza s glukózou, takže tam je velice dobrá využitelnost, a potom máme laktózu, což je glukóza s galaktózou, což je mléčný cukr a ten je obsažen v mléce a tady nám může vzniknout intolerance na laktózu, pokud nemáme enzym laktázu. Tyto cukry jsou typické tím, že mají sladkou chuť. Ať už sacharóza, maltóza nebo glukóza či fruktóza, všechny mají sladkou chuť.

A potom, když už máme vícero cukerných jednotek, jako třeba oligosacharidy, které mají 2–10 cukerných jednotek monosacharidů, tam nám patří luštěniny, sója, kde už sladká chuť chybí. Jak nám nabíhá počet cukerných jednotek, tak už chuť není sladká. Polysacharidy mají 10 a více cukerných jednotek, do této skupiny patří vláknina a škrob. Tam už sladká chuť není vůbec. Jsou to řetězce, které jsou zásobní nebo stavební. Zásobní je škrob a glykogen, které jsou zdrojem energie, a pak je vláknina, která je rozpustná a nerozpustná, a to už vlastně jsou sacharidy, které naše tělo hůř tráví. Pomáhají nám při peristaltice střev, při trávení, ale naše tělo je více neumí využít.

Co se týká diabetu, jediná glukóza, což je monosacharid má vliv na glykemický index, je to míra schopnosti potravin zvyšovat hladiny cukru v krvi. Normální glykemie je 3–5,6 mmol/l a vlastně potom může dojít k hypoglykemii, kdy je hladina cukru v krvi pod touto hodnotou, nebo hyperglykemii, kdy jsou hodnoty vysoce překročeny. Hladina glukózy v krvi je u zdravého člověka stabilní. O hladinu glukózy v krvi se nám starají hormony inzulin a glukagon. To jsou hormony slinivky břišní a podle toho,

jakou potravinu sníme, tak nám pomůže zvednout hladinu cukru v krvi, to znamená, vyloučí se inzulin, ten způsobí, že prakticky může přejít glukóza z krve do buněk. My sníme potravinu, která jde do žaludku, potom trávením do střev, jde portální žilou do jater, a potom, když tělo zaznamená, vyšší hladinu glukózy, tak se vyplaví inzulin, ten otevře buňky ve všech možných orgánech a umožní jim vstup glukózy do buněk jako zdroj energie. V případě, že je inzulinu málo, tak se zaktivuje glukagon, který udělá opačný efekt, jde zpátky do krve, kde hladina glykemie stoupá. Inzulin glykemii snižuje, kdežto glukagon hladinu glukózy zvyšuje. Ovlivnění glykemického indexu, znamená zvyšovat hladinu cukru v krvi, což nám ovlivňuje bílkovina, tuk a vláknina. Záleží, co sníme spolu s potravinou, která má vysoký a nízký glykemický index. Pokud má potravina vysoký glykemický index, znamená to, že rychle stoupá hladina glukózy v krvi, ale zároveň rychle spadne. Pokud má nízký glykemický index, tak hladina postupně nabíhá, drží delší dobu a zase poklesá. To záleží, jestli máme monosacharid, který je dobře využitelný, tak rychle vylétne, ale zároveň rychle klesne. Jako je třeba v pivu, kde je glukóza s glukózou. Pokud nám u buněk hladina cukru často stoupá nahoru a rychle klesá dolů, tak potom nám může vzniknout inzulinová rezistence, protože nám na tyto procesy buňky přestanou reagovat. Vzniká prediabetes neboli diabetes druhého typu. Vzniká inzulinová rezistence, to znamená, že buňky jsou rezistentní vůči inzulinu a ne-reagují. Čímž se otevrou, nevstupuje nám glukóza, a tím se nesníží v krvi. My takovou reakci můžeme ovlivnit tak, že máme v potravě potravinu s vysokým glykemickým indexem, to znamená, že je tam rychlá vy-

užitelnost, pokud k tomu přidáme nějaký tuk, bílkovinu, nebo vlákninu, tak oni nám zpomalí glykemický index. To znamená, že nárůst není tak rychlý jako když si dáme dané suroviny samostatně. Když si dáme samostatně pivo, glykemie rychle vylétne nahoru, pak rychle spadne, tělo tím bude zatížené. Když si dáme k pivu bůček, nebo jídlo, kde máme tuk, vlákninu, trávení bude probíhat pomaleji a nebude tak rychlý nástup a nebude rychlý propad.

Na inzulínovou rezistenci má obrovský vliv pohyb. Pokud každý den chodíme rychle alespoň 20 minut do mírného zadýchání, tak se nám silně zvyšuje reakce buněk na inzulín, a tím se nám zlepšuje cirkulace krve, a tím se nám oddalují inzulínové rezistence. Protože diabetes nijak nebolí, tedy alespoň ne ze začátku, těžko ho rozpoznáme. Pokud diabetes vznikne, tak je problém diabetická noha neboli neuropatie či problémy s očima, kdy dochází k ukládání glukózových částí v perifériích, zhoršuje se zrak.

Co se týká zdrojů sacharidů, říkali jsme si, že monosacharidy, jsou glukóza, kdy je zdrojem cukr – řepný, javorový, třtinový. Co není sladké, to jsou luštěniny a jsou zdrojem oligosacharidů a polysacharidů, to je například vláknina, která je rozpustná a nerozpustná. Rozpustná je například v ovoci, nerozpustná vláknina je například v otrubách, celozrnném pečivu, a pomáhají při trávení a čištění střev. Co se týká zásobních polysacharidů, tak zdrojem jsou brambory, rýže, kukuřice, obilí, a potom zásobník glykogen je u živočichů uchováván ve svalcích, kde máme uloženou energii, která se nám přeměňuje v době aktivity a sportu.

Sacharidy tvoří velkou část jídelníčku a jsou zdrojem energie pro mozek a pro svaly. Určitě bychom měli mít alespoň trochu sacharidů v každém jídle, a určitě bychom to s nimi neměli přehánět. Porce by měla odpovídat naší pohybové aktivitě. Určitě bychom měli mít méně jednoduchých sacharidů. Podle mého názoru stačí jeden kus ovoce za den. Co se týká přílohy, tak si dovedu představit jednu hrst přílohy. Když budeme mít víc pohybové aktivity, můžeme sníst víc. V případě ovoce doporučuji ovoce celé, když známe původ a víme, že není chemicky ošetřené, tak ovoce jíme určitě se slupkou. Když pijeme džusy, tak v nich máme pouze jednoduchý sacharid a už nám chybí vláknina.

Glukóza se nám umí dostat do krevního řečiště a tělo ji umí zpracovat. Fruktóza se nám může hromadit v játrech a zvedá tuky v krvi. Velké množství fruktózy zatěžuje náš organismus a může mít negativní vliv na parametry v krvi. Protože naše tělo neumí fruktózu plně využít na rozdíl od glukózy. Glukóza má výrazně větší sladivost a problémem je, že dnešní ovoce je geneticky šlechtěno na vysoký obsah fruktózy. Původní ovoce, které nám příroda připravila, co roste podél cest, je malé, méně sladké, je v něm vyšší podíl vlákniny a minerálních látek a není v něm tolik fruktózy. Vysoký podíl fruktózy není pro naše tělo žádoucí.

Pokud chceme sladit, tak pro naše tělo je přirozené sladidlo med. Je v něm vysoký podíl glukózy, ještě je obohacen o enzymy, sliny včel, ale nápoj musíme sladit vlažný. Pokud si chceme nápoj dochutit, tak bych doporučovala mátu nebo citrón, ale jinak úplně nezvykat tělo s nějakou pravidelností na trvalý příjem cukru. Na glukózu musí naše tělo udělat odezvu, musí vyloučit inzulín. To je důvod proč light výrobky jako je třeba coca-cola light nám nezvedají glykemii, protože coca-cola light neobsahuje glukózu, čímž neumožní vstoupit do krevního řečiště, nezvedne nám glukózu a díky tomu v krevním řečišti nevznikne reakce. Avšak něčím je nápoj oslazený, dochucený, a to něco nám zatěžuje organismus. Velké množství cukru, s tím si zdravý organismus poradí, ale když si dáme light nápoj při trvalém příjmu je to ošizení těla. Pokud bychom si vyšetřili hladinu cukru v krvi, tak zjistíme, že nedošlo ke zvednutí hladiny cukru v krvi, ale z dlouhodobého hlediska dochází k zátěži organismu, protože tam jsou látky, se kterými si tělo nedokáže poradit.

To, co bych doporučovala je, pokud někdo chce, tak v dnešní době se dá pořídit kontinuální senzor, kdy si do spodní části paže zavedeme jehličku, kterou máme na sobě 14 dní, tu propojíme s aplikací, kterou máme v telefonu, a tím pádem máme v telefonu po dobu 14 dnů informace, jak tělo reaguje na jednotlivé potraviny, co jsme snědli, jak jsme sportovali. Tak můžeme krásně zjistit, jak naše tělo reaguje. Pokud diabetik používá klasický glukometr, tak zná výsledky jenom v daný moment při měření, buď po jídle, nebo před jídlem.

Rozhovor s Veronikou Martincovou pro seriál vedla Romana Brilová

Svoz velkoobjemového odpadu

se koná od **úterý 21. 10. – neděle 26. 10. 2025**
od 8:00 – 18:00 hod.

pro majitele nemovitostí z Ondřejova, Třemblat i Turkovic.

Kontejnery budou umístěny v areálu ZD, v Ondřejově, ul. Družstevní, Ondřejov

v pátek **24. 10. 2025**

od 10:00–17:00 hod.

budou umístěny kontejnery

na velkoobjemový odpad:

ve **Třemblatech** – v ulici Na Rybníku
v **Turkovicích** – u kontejnerového hnízda
ul. Ke Šmejkalce

**SBĚRNÁ MÍSTA BUDOU
MONITOROVÁNA KAMERAMI.**

Do velkoobjemového kontejneru patří:
starý nábytek, koberce a linolea, zrcadla, umyvadla, vany a WC mísy, staré sportovní náčiní, autosklo a kovové předměty.

nepatří:

odkládání živnostenského odpadu, nebezpečný odpad (to jsou např. autobaterie, zářivky, barvy, rozpouštědla, motorové oleje a obaly od nich), biodepad, stavební odpad, dále pak pneumatiky, elektrospotřebiče, televizory a počítačové monitory, počítače, lednice, mrazáky a sporáky.

Svoz nebezpečného odpadu

+ pneumatik (bez disků)

se koná v sobotu 25. 10. 2025

v těchto místech a časech:

Třemblat – u požární nádrže: **8:00–8:30 hod.**

Ondřejov – areál ZD: **8:45–9:20 hod.**

Turkovice – u separačního místa
(u zastávky): **9:35–10:00 hod.**

**SBĚRNÁ MÍSTA BUDOU
MONITOROVÁNA KAMERAMI.**

Do nebezpečného odpadu patří:

obaly od nebezpečných látek a obsahující zbytky NO, kyseliny, rozpouštědla, pesticidy, barvy, absorbční činidla (hadry od olejů), pneumatiky z osobních automobilů – bez disků.

Odpad musí být předán od občanů přímo posádce (z ruky do ruky), nikoli hromadě na sběrném místě. Pokud se tak nestane, posádka nemá povinnost nahromaděný odpad převzít.

Seriál ze zápisků Jaroslava Hnízda – 7. díl

Příjezd do Břežan

Po příjezdu do Břežan jsem byl zařazen jako velitel čety ke druhé rotě, u které bylo první dny asi 30 důstojníků.

Mnozí z nich byli však postupně odesíláni k různým plukům, takže po několika dnech nás zbylo v rotě asi 10 důstojníků, z nichž postupně ještě někteří odcházeli s pochodovými rotami neb prapory k polnímu pluku. Velitel roty hejtman Kusché, aktivní důstojník, přijel ještě několik dní po mém příjezdu. Ihned se s námi důstojníky spřátelil a byl dobrým společníkem. Mluvil obstojně česky a byl to jediný aktivní důstojník naší roty. Vojnu „nežral“, jak se říkalo, nenáviděl byrokracii a nesnášel různé vojenské předpisy, které dle jeho názoru byly nesmyslné, obzvláště ve válce. Společenské styky udržoval skoro výhradně jen s nižšími důstojníky a štábním se vyhýbal. Pravým opakem byl velitel doplňovacího praporu Oberst-leutnant, který lpěl na dodržování všech předpisů, z nichž mnohé, hlavně ty nesmyslné si vymýšlel sám. Tak kupříkladu kdykoli potkal na cvičišti velitele roty neb čety, ptal se ho, kolik má u svého oddílu vojáků, kolik má na skladě uniforem, párů bot a kolik cvočků do nich, řemenů, čepic, prádla, konserv, munice apod. Stav vojáků se neustále měnil, jelikož vojáci během dne stále přicházeli a odcházeli a s nimi se měnily i zásoby ve skladišti, takže výkaz sestavený třeba v 8 hodin ráno za hodinu neb za dvě již neplatil. Rovněž požadoval, aby každý důstojník měl napsaný podrobný denní rozvrh cvičení neb jiné práce pro svůj oddíl. Z počátku jsme toto nařízení ignorovali, ale později když je stále požadoval, udělali jsme si rozvrh bez uvedení data, který jsme mu při příštím jeho požadování ukázali. Horší to bylo se zásobami ve skladišti. Ale i zde jsme na něho vyvráli, vlastně hejtman Kusché, kterého se jednou při důstojnickém shromáždění zeptal, kolik má ve skladu cvočků do bot, kolik čepic, řemenů, uniforem atd. K mému velkému překvapení hejtman ze sebe bez jakéhokoli rozmyšlení vysypal celou řadu čísel. Nechtěl jsem tomu věřit, že se najednou tak polepšil a má všechno v malíku. Po poradě jsem se ho zeptal, jak je to možné, že tak všechno ovládá. On se na mne s úsměvem podíval a řekl mi: „Nebud hlupák, až na tebe ten osel zase s podobnou otázkou přijde, řekni mu nějaká hausnumera a on bude spokojen, a ještě tě za to pochválí.“ Vzal jsem si jeho radu k srdci

a kdykoli se na mne s podobnými otázkami obrátil, zahrnul jsem ho spoustou čísel a tím jsem ho omráčil.

Slovensko

Vzhledem k tomu, že vojáci stále přicházeli a odcházeli, nedalo se mnoho cvičit. Kromě toho přicházely zprávy o ústupu rakouské armády a šířily se pověsti, že Halič bude evakuována a náš doplňovací prapor též. Tak se tak stalo. Dne 17. srpna před svátkem císaře pána byl vyhlášen alarm a během jedné hodiny náš prapor odpochoďoval. Jen malý oddíl zůstal na místě, aby evakuoval sklady. Naší novou posádkou byla vesnice Čertverk na Slovensku nedaleko Levoče. Ubytování jsme byli po celé vesnici ve všech barákách, stodolách, kůlnách. Štáb byl ubytován v zámečku na malém kopci, který vévodil celému okolí. Velice jsme litovali, že jsme museli tak náhle odejít a nemohli s sebou vzít ani bednu šampaňského, kterou jsme měli připravenou na oslavu císařova zdraví.

Ve vesnici jsme se zařídili, jak nejlépe to šlo. U naší roty jsme si zařídili v jedné chalupě důstojnickou kuchyň a jídelnu, kterou měl na starosti kadet Malina. Stravovali se u nás i důstojníci ostatních rot. Velitelé rot a důstojníci od štábu se stravovali na zámku. Někteří z nich dávali přednost naší společnosti a přicházeli k nám každý večer na návštěvu. Ovšem nikdy mezi nimi nechyběl náš hejtman. Všichni mladší důstojníci byli buď Poláci, Ukrajinci neb Češi, až na jednoho ultra Němce naší roty, poručíka Gudernatsche (kdysi Kudrnáče). Všichni, včetně hejtmana, kromě poručíka Gudernatsche, jsme byli proruského smýšlení a vždy jsme v našem kroužku oslavovali ruská vítězství. Při jedné z takových oslav, myslím, že jsme oslavovali pád pevnosti Přemyšlu, jsme zpívali zakázanou píseň: „Hej Slované“, při čemž všichni vstali, kromě poručíka Gudernatsche. Po skončení zpěvu a po přípitku na zdraví ruské armády jeden Faehnrich vylil sklenici vína poručíkovi Gudernatschemu na hlavu a vytkl mu, že to je nezdroviloost zůstat sedět, když všichni přítomní vstali. Poručík se však hájil tím, že je to jednak porušení disciplíny a za druhé vlastizrada, oslavujeme-li vítězství nepřítel. Po delší hádce, kte-

rá mezi nimi nastala vstal přítomný hejtman a rozkázal poručíkovi Gudernatschemu, aby okamžitě opustil místnost a ráno, aby se u něho hlásil k raportu. U raportu mu ráno vytknul, že to byla uzavřená společnost, ve které se on choval provokativně a oznámil mu, že se postará o to, aby své rakouské vlastenectví mohl dokázat na frontě. Také asi za dva dny byl poručík odeslán k polnímu pluku. Jelikož pan poručík cestoval sám jako jednotlivec, nestaral se asi mnoho o to, aby své vlastenectví mohl prokázat na frontě, a proto pluk nenašel a vrátil se po několika měsících k praporu zpět. Zde byl ovšem ihned postaven před válečný soud. Co s ním bylo dále nevím.

Ve vesnici nebyla žádná hospoda ani krčma, ve které by se dalo občas posedět, a tak jsme jezdili někdy do Levoče, městečka známého svojí starobyloou radnicí a církevními památkami, z nichž nejzajímavější a nejznámější je starý oltář. Dále jsme též jezdili do Spišské Nové Vsi a jiných okolních městeček a vesnic.

Čas ubíhal celkem rychle a události na frontě též. Ruská armáda stále nastupovala až jednoho dne přišla zpráva, že překročila uherské hranice a valí se přes Karpaty na Slovensko. Ihned byl vyhlášen alarm a naše druhá rota v čele s hejtmanem Kusché dostala rozkaz odpochoďovat směrem na sever do městečka Spišská Bělá, zastavit ruský předvoj. Po příchodu tam jsme zjistili, že tam ani v okolí žádní Rusové nejsou a že to byl omyl zaviněný tím, že si naši vojáci spletli maďarské jízdní pohraniční stráže a kozáky. Obavy z okamžitého zásahu do boje tím zmizely a naší povinností jen bylo, rozestavovat polní stráže a čekat na vývoj dalších událostí. Zatím jsme se věnovali návštěvám hospod a různých krčem a oslavovali úspěchy ruských armád. Kromě toho jsme vždycky našli ještě nějakou záminku, ku příkladu návrat některého známého důstojníka z fronty, něčí svátek apod., abychom mohli pít a zapomenout na to, že třeba zítra nebudeme již mezi živými.

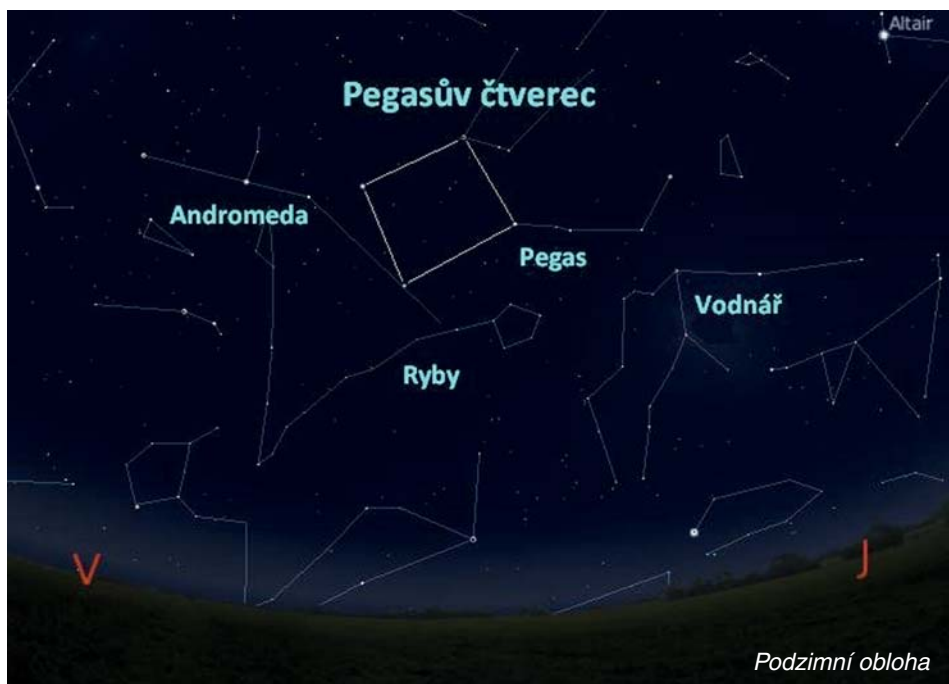
Text je v plném znění a bez úprav.

Z pamětí Jaroslava Hnízda

„Mé vzpomínky“ čerpala Romana Brilová

Podzimní obloha

Přesto, že se někomu nejspíš oprávněně může zdát, že letošní léto mnoho letních dní nepřineslo a v noci z 23. na 24. srpna noční teploty trhaly desetileté rekordy a na Šumavě už mrzlo, pořád nám na noční obloze nad hlavou svítí letní souhvězdí, z večera je vidět tzv. Letní trojúhelník, tedy tři nejjasnější hvězdy letní oblohy: Vega v souhvězdí Lyr, Deneb v souhvězdí Labutě a Altair v Orlu. Ale zrovna tak už po setmění nad východním obzorem vidíme vycházet podzimní souhvězdí, především Pegas a Andromedu.

Venuši v roli Jitřenky a také o něco méně jasný, ale stále velmi nápadný Jupiter.

Na čem pracujeme: ledové polární čepičky na Měsíci

Na Měsíci existuje voda. Samozřejmě pod povrchem. A to nikoli jen vázaná v mine-
rálech nebo zachycená v hlubokém stínu kráterů, ale i ve formě vodního ledu v měsíčním regolitu, hlavně v blízkosti pólů a dokonce i jako podzemní jezera. Nová studie českých vědců přináší důkazy o výrazných rozdílech mezi polárními a nepolárními oblastmi Měsíce a identifikuje konkrétní místa, kde je pro výskyt vody větší pravděpodobnost.

Přítomnost vody na Měsíci byla po desetiletí tématem spekulací i výzkumů. Tradiční představa „suchého“ Měsíce se začala měnit až v posledním půlstoletí, kdy různá měření naznačovala, že v polárních oblastech se voda skutečně nachází. Tato voda může být zachycena buď v permanentně zastíněných oblastech hlubokých kráterů, kam sluneční záření nikdy nedopadá, nebo může být difúzně rozptýlena v regolitu jako výsledek interakce slunečního větru s povrchem. Klíčovou roli v tomto výzkumu dnes hraje dálkový průzkum založený na satelitních datech a pokročilých modelech. Nejnověji víme i o podzemní vodě v nepolárních oblastech. V této souvislosti přináší studie týmu profesora Jaroslava Klokočnicka nový pohled na rozmístění vody v měsíčních polárních oblastech. Využívá přitom data z kosmických misí: LRO (Lunar Reconnaissance Orbiter) a mise GRAIL (Gravity Recovery And Interior Laboratory). Autoři kombinují topografické a gravitační informace, aby sestavili jakési „vodní mapy“ Měsíce. Zde je třeba zdůraznit, že se nejedná o potvrzení výskytu vody v daném místě, ale spíše o pravděpodobnostní informaci.

Metodologicky práce stojí na vyhodnocení tzv. gravitačních aspektů, tedy matematických veličin odvozovaných z modelu gravitačního pole tělesa. Pomocí těchto veličin lze nepřímo identifikovat podpovrchové

Astronomický podzim začne v den podzimní rovnodennosti 22. září 2025. Na severní polokouli se dny budou stále zkracovat (to se děje už od letního slunovratu 21. června), a to až do zimního slunovratu 21. prosince, s tím holt nic nenaděláme.

Podzimní obloze dominuje souhvězdí Pegasa zobrazující bájněho okřídleného koně. Bohužel pro nás je to nebohé zvíře na obloze hlavou dolů a navíc jeho zadní nohy tvoří samostatné souhvězdí Andromedy. „Pegasův čtverec“ – čtyři hvězdy tvořící tělo koně, jsou ale na obloze výrazným útvarem. Vpravo dolů pak navazuje hlava, vpravo nahoru přední nohy a vlevo nahoru zadní nohy, vlastně už zmiňovaná Andromeda. V Andromedě se nachází jedna z nejkrásnějších galaxií severní oblohy: M31 – Velká galaxie v Andromedě (někdy nesprávně Velká mlhovina v Andromedě). Jedná se o galaxii dost podobnou té naší, vzdálenou jen něco málo přes dva miliony světelných let, která je dokonce z míst, kde není vysoké světelné znečištění, viditelná pouhým okem. Jedná se tak o nejvzdá-

lenější objekt, který lze na obloze spatřit okem bez pomoci dalekohledu. Pod Pegasem a Andromedou nalezneme souhvězdí Ryb. Ještě jižněji je souhvězdí Velryby. Vlevo od Pegasova čtverce se nachází souhvězdí Berana, nad ním pak souhvězdí Trojúhelníku. Na podzimní obloze nedomínuje Mléčná dráha tak, jak tomu je v létě nebo v zimě, díváme se vlastně směrem mimo naši Galaxii.

Ozdoba letošní podzimní oblohy

Tou je planeta Saturn, známá soustavou svých prstenců, které jsou v dalekohledu dobře vidět. Jenže... díky sklonu osy Saturnovy rotace vůči rovině ekliptiky se prstence jeví různě nakloněné, a právě v roce 2025 jsou velmi tenké – díváme se na ně téměř z boku. Jedná se tak spíše o pozorovatelskou zvláštnost, takto tenkých prstenců se znovu dočkáme až na podzim roku 2038. Saturn je nyní vidět po celou noc, najdeme ho v souhvězdí Vodnáře. Na ranní obloze nyní uvidíme velmi jasnou

změny v hustotě a struktuře, které mohou souviset i s přítomností vodního ledu. Autoři zároveň porovnávají tato gravitační data s daty z neutronového spektrometru, který měří zpětně odražené neutrony z měsíčního povrchu a tím odhaluje výskyt lehkých prvků jako je vodík – klíčový indikátor přítomnosti vody. Výsledky získané touto nezávislou metodou jsou se závěry prezentované studie kompatibilní.

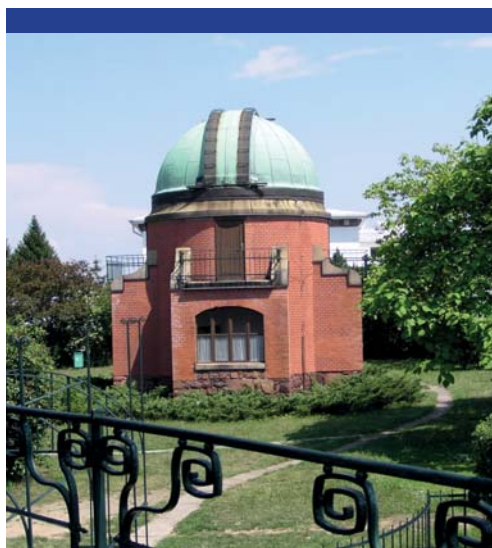
Jedním z hlavních zjištění článku je, že přítomnost vody není symetrická – jižní pól Měsíce obsahuje více potenciálních ložisek ledu než pól severní. Jižní oblast Aitkenovy pánve poblíž kráterů Shackleton, Amundsen a Cabeus ukazuje jasné gravitační signatury související s vodou.

Studie naznačuje, že určité množství vody může být vázáno v regolitu i na místech, která jsou osvětlena. To rozšiřuje možnosti budoucího využití měsíční vody, například v rámci plánovaných misí s lidskou po-

sádkou – jak NASA (program Artemis), tak mezinárodních nebo komerčních programů. Přítomnost vody není vázána jen na velké krátery, ale může souviset i s jinými geologickými strukturami.

Z širšího hlediska má výzkum polárních čepiček na Měsíci zásadní význam pro budoucnost kosmického průzkumu. Voda je klíčovým zdrojem – nejen jako pitná tekutina, voda je důležitou součástí technologických procesů a může být i součástí paliva (po rozkladu na vodík a kyslík). Identifikace ložisek vody přímo na Měsíci může výrazně snížit náklady na provoz budoucí lunární základny a otevřít cestu k dalším výpravám – třeba k Marsu. Česká věda se tak díky této studii podílí na klíčovém tématu současné planetární geologie a ukazuje, že i bez vlastních sond lze pomocí chytré analýzy přispět k řešení jedné z nejzájemavějších vesmírných hádanek dneška.

Pavel Suchan

Noc vědců na Ondřejovské hvězdárně 26. září

Zveme vás na program Evropské noci vědců v pátek 26. září 2025 od 15 do 24 hodin. Na observatoři Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejově budou přístupná pracoviště včetně kopule největšího dalekohledu v ČR, odpoledne také program pro děti a večer přednášky. Program najdete na webu Astronomického ústavu AV ČR a v Události na Facebooku.

SKC Ondřejov Akce podzim 2025

18. září

Jazzová tančírna – zahájení sezony v SKC

8. října

Tvořivé dílny pro seniory – keramika

25. října

Divadelní představení „Děti pirátů a ztracený ostrov“

8. listopadu

Dětská diskotéka s kouzelníci

15. listopadu

Taneční vystoupení skupiny FREEDOM

19. listopadu

Tvořivé dílny pro seniory – keramika

29. listopadu

Ples Mysliveckého spolku Ondřejov

29. listopadu

Mikulášská SKC

ADVENT

Rybova Vánoční mše

Případné změny budou uvedeny na našich stránkách
www.skcvondrejove.cz.

**Česká křesťanská akademie
vás zve na**

večer písničkáře KARLA VEPŘEKA

*Ondřejov – mlýn
Sobota 27. 9. 2025 v 19 hod.*

Tento večer je zároveň první sešlostí nově založené místní skupiny České křesťanské akademie.

V případě zájmu bude součástí večera také informace o ní.

Jaroslav Kycler
Robert Šmejkal
Jan Oberlander

Ondřejovská mateřská škola ve školním roce 2025/2026

Ohlédnutí za loňským školním rokem

Loňský školní rok byl poměrně náročný, nicméně nakonec se nám školní rok povedlo zakončit dobře. Chtěla bych připomenout krásné rozloučení s předškoláky, které proběhlo na konci června. Opět jsme pokračovali v tradici, kdy tento slavnostní den pořádáme na plošině ASÚ AV ČR, kdy společně zakončíme nejen školní, ale i předškolní rok pro děti ze třídy Vážky a Ještěrky.

Každá třída měla výlety podle svých představ. Vážky si prošly Sluneční zátoku, Ještěrky šly po stopách kocoura Mikeše, Včelky navštívily labyrinty v Loučení a nejmladší Kuřátka jela do ZOO parku. Celá mateřská škola se připojila ke Dni pacientů s rozštěpem patra a také jsme se zapojili do Ondřejovských slavností.

Novinky v mateřské škole

Velkou novinkou jsou nové herní prvky na zahradě v ulici Pražská 59. Vila, v níž máme mateřskou školu, má nádhernou zahradu a krásné vzrostlé stromy. Avšak herní prvky pamatují mnohé děti, které jsou v dnešní době už dávno studenti, či již pracují. Odhadem jsme měli herní prvky staré 16 let. Nyní díky dotaci a díky podpoře obce On-

dřejov se nám povedlo zrealizovat nové herní prvky. Herní prvky budou instalovány začátkem září. Bohužel se poskytující firmě nepovedlo včas herní prvky dodat. Alespoň se budeme mít na co těšit. A také se nám povedlo nakoupit nové stoly a židle do třídy Vážky. Ráda bych poděkovala všem, kteří nám pomohli s přípravou zahrady.

Plány pro nový školní rok

Rády bychom navázaly opět na kvalitní spolupráci s rodiči, a především chceme podpořit děti, aby se v mateřské škole cítily dobře. Dále bych poprosila rodiče o podnětnou spolupráci. Věřím, že společně s kolegyněmi připravíme na celý školní rok pro děti zajímavý program. Určitě budeme organizovat plavecký výcvik v Benešově,

školu v přírodě ve Vřesníku u Humpolce a výlety, divadla a další akce.

Pro rodiče

Ráda bych připomenula důležitost výchovy dítěte v rodině. A nejlépe to vystihnou slovy paní Markéty Škaloudové, ředitelky Zahrady pro duši, která v Učitelkách novinách uvedla: „Škola dnes čelí zcela jiným výzvám než dříve. Proměnil se styl výchovy – dnešní výchova je liberálnější, méně strukturovaná. Řada dětí nedostává odmala pevné vedení a mantinely, které jsou zásadní pro vytváření vnitřní stability. Přitom zároveň často chybí i citlivý a laskavý přístup. Děti tak nemají vyvážený model, který by jim umožnil rozvíjet psychickou odolnost. Z toho vyplývá zvýšená zranitelnost. Děti bývají méně připravené na zvládání frustrace, neúspěchu nebo konfliktu. Často vyrůstají v prostředí, kde se jim vše přizpůsobuje, a pak zažívají šok při nástupu do školního kolektivu. Náhle musí respektovat autority, pravidla, dodržovat režim. Učitelé tak čelí dětem, které se mohou hůře soustředit, jsou impulzivní, úzkostné nebo agresivní.“ Tolik citace paní Škaloudové. Já bych dodala, že s těmito jevy se setkáváme i my v mateřské škole. Proto doporučuji zamýšlet se nad výchovou dětí a nacházet zdravou střední cestu a samozřejmě také akceptaci pravidel. V mateřské škole je kolektiv dětí a jediný způsob jak efektivně s dětmi pracovat je dodržování pravidel soužití ve společnosti.

*Za Mateřskou školu Ondřejov
Mgr. Romana Brilová*

ZKRÁCENÁ PRAVIDLA PRO ZVEŘEJŇOVÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ

UZÁVĚRKA PRO DALŠÍ ČÍSLO OZVĚN JE 20. 11. 2025

Příspěvky zasílejte na adresu redakce: ozvenyondrejov@gmail.com.

Výjimečně lze příspěvek odevzdat na podatelnu OÚ.

Texty příspěvků zasílejte ve standardním formátu doc, docx. Nevkládejte do textu fotografie a grafické materiály, tyto musí být dodány jako samostatné soubory, ve formátech jpg, tiff, případně pdf.

Fotografie musí vyhovovat požadavkům pro tisk.

Ondřejovské slavnosti obrazem

ONDŘEJOVSKÉ SLAVNOSTI SE KONALY V SOBOTU 21. ČERVNA 2025.

